“Doğanın isyanının sesi olmak için yola çıkıyoruz. Çınar Ekoloji Kolektifi kuruluyor.”

Ekolojik krizin gezegeni yok oluşa sürüklemesini birlikte durduralım. Sermayenin talanına karşı yaşam alanlarımızı ve doğayı birlikte savunalım.

toplumsal özgürlük

facebook.com/ToplumsalOzgurlukPartiGirisimi twitter.com/toplmsalozgrlk 2 TL / Ocak 2018

Türkiye'nin ekseni

A. Halûk ÜNAL

Bu tartışma Cumhuriyet tarihinin değişik dönemlerinde toplumu manipüle etmek için elverişli bir gündem olageldi.
Ancak hiç bir dönemde AKP'nin Rusya ile geliştirdiği ilişkiler kadar bu tartışmayı körükleyecek bir siyaset zemini ortaya çıkmamıştı.
Günümüzde bu sürecin anahtar kavramı eksen – eskilerin deyimiyle mihver- değişikliği.
Devamı 6. sayfada

Ya özgürlük ya özgürlük

Türkiye'nin içinde bulunduğu siyasi ve ekonomik krizler sarmalı içinde debelenen iktidar; politik dengeyi alt üst ederek, ülkeyi kaosa doğru sürüklüyor, OHAL ve KHK'larla giderek bulanıklaşan,- belirsizleşen, gericileşen yeni bir rejim ve toplum kurmaya çalışıyor.
Planlanan yönetim şekline göre toplumsal yapıyı şekillendirme hamleleri atarak kadın düşmanlığını pompalayarak her gün hayatımıza, bedenimize, emeğimize, bilincimize saldırıyor.
Çaresizlik, umutsuzluk, şiddet, tecavüz, cinayet, baskı ile kadınlar terbiye edilmeye çalışılıyor. Tepemizdeki iktidar, patriarka ve kapitalist sistemin birlikteliklerinden nemalanarak kendi iktidarının devamlılığını sürdürmeyi hesaplıyor.
Kadınlar bu hesapları boşa çıkarmak için mücadeleyi sürdürüyor!
OHAL, KHK'lar ve yeni toplumsal düzenlemeler/ saldırılar ile kadınlar için... *Devamı 10. sayfada*

Özgür ve demokratik bir ülke için

Tek adam rejiminin keyfi şiddete dayalı diktatörlük inşasına karşı, demokratik bir cumhuriyet inşasına girişmenin tam zamanıdır. Ne yapılacaksa, sonra değil şimdi yapılmalıdır!

Erdoğan, artık kendisinden başka herkesi düşman görüyor ve her an ani bir darbeyle devrileceğinden korkuyor.
En sonunda, eski en sıkı yol arkadaşları olan Gül ve Arınç'la da yolları ayrılmaya başladı. Akşener'den sonra Gül de, yeni bir rakip olarak ortaya çıkıyor.
Gül, şayet korkmaz da kendi yoluna çıkmayı göze alabilirse, AKP içinde hasar yaratabilir.
Bölgedeki en yakın müttefik güç olan Suudi'ler de Mısır'la birlikte Erdoğan'ı karşısına aldı.
Akşener ve Gül gibi Suudi-Mısır ittifakı da ABD merkezli Batı bloğuyla doğrudan bağlantılı olarak davranıyorlar.
ABD ve AB'nin Erdoğan'la bilek güreşi yapmaya başladıkları görülüyor. Kürt hareketi ise, Suriye'den sonra Irak'ta da güç kazanmaya başladı. Türkiye'de ise, onca tutuklamaya rağmen HDP gücünü koruyor.
Evet, Erdoğan bir diktatörlük kurmak istiyor, ama gerekli güce sahip olmadığı görülüyor. Kendisi de aynı gerçeği görmeli ki, içinde çırpındığı iğneli fıçı benzeri çıkmaz sokakta bir çıkış bulmaya çalışıyor.

Süreç şiddetleniyor

Erdoğan iktidarından en çok zarar gören toplumsal güçler de hareket halindeler.
Kürtler, kadınlar ve Aleviler'den sonra yoksulluk cehennemine sürüklenen işçiler de irili ufaklı yüzlerce direnişle muhalefet saflarında konumlanıyor.
Ocak ayında sözleşmeleri sonuca bağlanacak olan yüz binlerce metal işçisi, tetikte ve her an harekete geçebilir.
Eğitim sisteminden günlük yaşama her alana hakim kılınmaya çalışılan gericiliğe karşı, özgür bir yaşam özlemini temsil eden yeni bir laiklik arayışı toplum içinde güçleniyor.
Halkta biriken öfkenin şiddetini herkes hissedebiliyor.
Şimdi, hayatın her alanında birbirinden kopuk olarak yaşanan direnişleri ortaklaştırmak gerekiyor.

Kayıp giden toprak

AKP'nin sıkışmışlığı git gide içinden çıkılmaz bir krize dönüşüyor. Evet ama kim kimi kullanıyor?
2

AB'nin PESCO umudu

Emekçilerin görevi emperyalist sermaye gruplarını ve devletleri megolamanyak paylaşım hırslarıyla tarihe gömmek.
9

Özgür Filistin

Kudüs'te, Batı Şeria'da, Gazze'de işgalcilerin karşısına çıkan cüretli gençler olduğu sürece, mücadele devam edecektir.
11

Sınıfın gündemi

Volkan YARAŞIR

Çin-Vietnam rejimi olarak tanımlanabilecek olan yeni emek rejimi sistematik esnekleştirme, güvencesizleştirme ve kuralsızlaştırma üzerinden şekilleniyor. Sınıfın tarihsel kazanımlarının gaspı, emeğin sürekli tahakküm altına alınması ve her düzeydeki örgütlenme ve direniş zeminin yok edilmek temel strateji olarak şekilleniyor.
Sermaye birikiminin ve sermaye dolaşımının temel güvencesi olan devlet, çıplak bir tahakküm ve zor aparatına dönüşerek, bir nevi predatör konumuna geliyor. *Devamı 7. sayfada*

Açmaza itilen Türkiye

Sürüp giden ve sürdükçe derinleşen çok yönlü kriz, çatlaklar yaratmaya başladı.

Oğuzhan KAYSERİLİOĞLU

Sistemin, onun koruyucusu devletin ve üstündeki rejimin farklı biçim ve ağırlıktaki çok yönlü krizi sürdükçe, krizin ağırlığı ve yarattığı tahribat artıyor. Ortaya çıkan olasılıklar, şimdi yaşadıklarımızı gölgede bırakabilecek yıkıcılıkta gelişmelerle yüklüler.
Kendisini koruyarak krizleri aşma kapasitesi kalmadığı anlaşılan düzen, kendisini aşıp yeniden oluşturma ve ortaya çıkacak yeni duruma dayanarak yeniden kendisini var etme seçeneğine de tümüyle kapalı. İçine sıkıştığı bir çıkmaz sokak içinde çırpınarak kendisini sürdürmeye çalışıyor.
Sürdükçe daha zayıfladığı süreci, elindeki medyayı kullanarak maskeliyor ve bol parlaklık ve gürültüyle açmazını göstermemeye çalışıyor.
Sürüp giden ve sürdükçe derinleşen çok yönlü kriz, düzenin kendisini sürdürebilmesi için dayanması gereken en temel sütunlarda çatlaklar yaratmaya başladı.
Ve hatta, düzenin üstüne yerleştiği zeminde kırılmalar yaşanmaya başladı.

Kuşatılan ülke

Üstelik, yaşanan süreci dikkatle takip eden ve aslında sadece takip etmekle yetinmeyip kendi ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirmeye çalışan büyük küresel güçler, sürecin devamının kendilerinin oyun kurucu olma kapasitelerini arttırdığını gördükleri için...
Devamı 4. sayfada

Muhalefetin, restorasyon hamlesi devam ediyor

Kayıp giden toprak

90'ların devletini tasfiye etme iddiasıyla iktidara gelmiş bir Erdoğan'dan, iktidarını yitirmemek için 90'ların devlet figürlerini tekrar sahneye çıkaran bir Erdoğan'a. Evet ama kim kimi kullanıyor?

Kenan DAĞAŞAN

AKP'nin sıkışmışlığı git gide içinden çıkılmaz bir krize dönüşüyor. Krizlerden çıkması mümkün görünmeyen Erdoğan, çareyi parti içerisinde adrenalini sürekli yüksek tutmakta buluyor. Kimi zaman görevden almalar ya da istifaya zorlamalar, kimi zaman rütbe indirmeler, kimi zaman dışarıya efelenmelerle ya da başka bir yöntemle partililerin asabiyetini yüksek tutmaya çalışıyor.

Devşirme isimler

Merkez Bankasının faiz kararı sonrası Erdoğan'ın ekonomi başdanışmanı Bülent Gedikli de istifa etti. Bülent Gedikli AKP kurucu üyesi, MKYK ve MYK üyesi önemli bir parti bürokratıydı. 2001'deki kuruluştan beri ekonomi konusunda parti içi otoriteydi. İstifasını sosyal medya hesabından duyuran Gedikli, örtülü bir sitemde de bulundu.
Bu istifa net bir tablo sunuyor. Süleyman Soylu, Cemil Ertem, Yiğit Bulut, Numan Kurtulmuş gibi devşirme isimler artık parti içerisinde hâkim konumdalar. Kurucu figürler ise neredeyse tamamen tasfiye oluyor ya da "kötü son"u görerek partiden hızla kaçıyorlar mı?

Devlet ittifakı

Erdoğan'ın MHP'yle, Ergenekoncularla ve Soylugillerle yaptığı devlet içi ittifak, 90'ların devletine öykünüyor. Dengede durabilmek için bu fraksiyonların inisiyatif geliştirmelerine sessizce göz yumuyor ya da onlarla etkileşime giriyor. Son zamanlarda gündeme gelen işkence ve gözaltında şüpheli ölümlerin yanı sıra ortaya çıkartılan suikast planları, Alevi ve Ermenilere yönelik yeni bir "şoklama" niyetini açığa çıkardı. Eh buna içeride de Kürt düşmanlığı eklenince, kurulan ittifak açısından her şey yolunda.
90'ların devletini tasfiye etme iddiasıyla iktidara gelmiş bir Erdoğan'dan, iktidarını yitirmemek için 90'ların devlet figürlerini tekrar sahneye çıkaran bir Erdoğan'a… Evet ama kim kimi kullanıyor?

Lozan nereden çıktı?

Dış politikada büyük bir iflasın yanı sıra, kriz üreterek ayakta kalma politikası da bir yandan işletiliyor. Son zamanlarda Lozan konusu gündeme getirilerek Yunanistan ile yeni bir kriz yaratıldı. Aslında olağan bir şekilde başlayan Yunanistan ziyareti basın toplantısında Erdoğan'ın birden hiç gündemde olmayan Lozan anlaşmasını gündeme getirdi.
Lozan'ın bugüne kadar zafer olarak kabul edilmesini yeniden tartışmaya açarak CHP'ye karşı ideolojik bir zafer elde etmeyi amaçlamış olabilir. Bir yandan da Kudüs çıkışı gündemdeyken İslam'ın liderliği (!) imajını sağlamlaştırmak istemiştir. Hatta tabanı yeni bir asabiyet etrafında bir arada tutabilme gibi bir amacı olsa da, sağlıksız ruh halini fazlasıyla ortaya koyan bir çıkış oldu Lozan.

Ayakta durma çabası

Taşeron işçilerin maddi çıkarlarına hitap eden politikalar ile sadece dini değil ekonomik verilere yönelik de bir popülizm yapan Erdoğan, rakiplerinin Man Adası ya da Zarrab davası gibi pek de etkili olmayan politik argümanları karşısında bir zafer umuyor.
Her fırsatta seçimlerin 2019'da yapılacağı söylense de, seçimler Erdoğan istediği zaman olacak. Erken de olabilir, uygun ortam yaratamazsa 2019'dan sonra da olabilir. TÜSİAD ile gerilim noktaları artan, dış politikada gerçek bir iflas yaşayan, içeride ve dışarıda çeşitli güçlerin elinde etkisiz bir elemana dönüşen Erdoğan olası bir seçimden zaferle çıkarsa bile rahatlayabilecek mi?

Yalancı baharın yalan çiçeği

CHP yine yaptı yapacağını… Bir kez daha toplumda yüksek beklentiler yaratarak "belgelerle" konuştu.

Emrah ARIKUŞU

Kılıçdaroğlu, Erdoğan ailesinin Man adasında kurulmuş, vergi yükümlülüğü bulunmayan şirketlere gönderdiği milyonlarca doları ortaya koyan belgeleri açıkladı. CHP fazla derinlere dalmadan işi yüzeyde halletme ve üst siyaset zemininde hesaplaşma hamlesinde bulundu. Zihinler karşılıklı demeçler, jet yanıtlarla çarpıtıldı. 17-25 Aralık gibi toplumda infial yaratması bekleniyordu. O dönemdeki gibi iki haftaya yayarak belgeleri açıkladılar. Bugün yarın derken beklentiler yükseldi ama açıklanınca kasıp kavuran bir hava yaratmadı. Önce belgelerin sahte olup olmadığı tartışıldı. Ardından yapılan işin "yasal" olduğu yönünde açıklama geldi. CHP, suç olmadığını ahlaki boyutunu öne çıkardıklarını açıklamak zorunda kaldı. Gayet tabii, minareyi çalan kılıfını uydurmaz mı? Sonra Kılıçdaroğlu'nun mal varlığı tartışmaya açıldı. CHP'nin saldırması gerekirken saldırıya uğrayan CHP oldu.

Gündem değişikliği

Tam da Rıza Sarraf'ın Erdoğan ve bakanları hakkında rüşvet ve dolandırıcılıkla ilgili itiraflarda bulunduğu sırada CHP'nin "belge şovu" etkisiz kaldı. Oysa Rıza Sarraf devletin gizli işlerini dönemin hükümeti bilgisi dâhilinde yaptığını söyleyerek, Erdoğan'ı rüşvet dosyalarını kapatmakla suçlamıştı. Erdoğan ve siyasi iktidarını köşeye sıkıştırmak için bundan daha iyi bir fırsat olamazdı. CHP ise "Erdoğan bize başka çare bırakmadı. Genel Başkan'a dava açtı, çok sıkıştırdı, bu nedenle o gün açıkladık" diyerek payanda rolünü bir kez daha oynadı. Gerçekte işçinin, emekçinin sırtından kazanılan paraları çalarak haramilik kurmaları görmezden gelindi. Zaten, CHP'de nerede o dirayet.

CHP ne yapmak istedi?

Kılıçdaroğlu ve yakın çevresi şapkadan tavşan çıkararak partilileri ve bir türlü değişmeyen yüzde yirmi beşlik kesimi konsolide etmek derdinde.
Genel düzlemde ise sermayenin çıkarları doğrultusunda oluşturulan sistemin devamlılığına hizmet etmek…
Yani etkin muhalefetmiş gibi görünerek içeriye ve özellikle CHP'den etkilenen sola mesaj vermek ve AKP'nin karşılayabileceği hamleler yaparak ona idman yaptırmak. Tıpkı Adalet yürüyüşünde ve sonrasındaki süreçte olduğu gibi…
Ancak çok hareketli dalgalanmaların yaşandığı kaotik bir düzlemde siyaset yapmak böyle "bir adım ileri iki adım geri" taktiği ile karşılanmaz. Erdoğan ateş altında bir rejim inşa ediyor ve ona şu veya bu şekilde dokunanı yakıyor. Şimdi CHP'li belediyelere de saldırı başladı. İstanbul Ataşehir'in ardından, İzmir, Eskişehir ve Aydın belediyelerine de soruşturma açılması gündemde. Kılıçdaroğlu hakkında da davalar açılmaya başladı. Hâlihazırda iç dengeleri sarsılmış olan CHP'de, yüksek basınç altında çatlaklar derinleşebilir.

Yalancı bahar:2019

CHP sermayenin ona biçtiği görevi tutarlı bir şekilde yerine getiriyor. Kılıçdaroğlu'nda simgeleşen, kendi gücüne güvenemeyen pısırık siyaset anlayışıyla, sosyal demokrat bile olamayan, umut tacirliği yapan CHP'nin kimseye faydası yok. 2019 baharına kadar böyle yükselip düşen beklentilerle vakit geçirilecek.
Sermaye tarafından CHP'ye yeni görev tarifi yapılmazsa emekli olmaya çalışan memur misali, "çok şükür bugünlere de gelebildik" denilerek yola devam edilecek. Bunu pek göremeyen solcularımız da umarız emeklilik günlerinin hayallerinden uyanır.

"Güç İyi'nin, İyi de sermayenin yanında!"

Star Wars filmine "Güç İyi'nin yanında olsun" sloganıyla reklam veren İYİ Parti'nin işçilere, emekçilere ve halklara umuttan çok kâbus sunduğu görülüyor.

Hasan FERAMUZ

Aylardır heyulası ortalıkta dolaşan Meral Akşener ve arkadaşlarının partisi, nihayet Ekim sonunda "İyi Parti" olarak kendisini görünür kıldı. 25 Ekim'de kuruluşunu gerçekleştiren İYİ Parti, medyatik söylemlerine devam ederken örgütlenme çalışmalarına da hız vermiş durumda.

İyi Parti sahada

İYİ Parti'nin Genel Başkanı Meral Akşener gezilerine Kürt illerinden; parti ise örgütlenmesine Batı'dan başladı. "Bölge insanının" AKP ile HDP arasındaki bölünmüşlüğüne son vermeyi amaçladığını ve Diyarbakır'da "arkadaşları" olduğunu belirten Akşener, niyetini ortaya koymuş oldu. 90'lı yıllarda Mehmet Ağar'la birlikte faili meçhullerin bir numaralı sorumlusu olan Akşener'in "arkadaşları kim" cümle âlem bilmekte.
Anlaşılan Akşener şimdi AKP'de toplaşan "eski dostlarını" kendi çevresine çağırarak, bölge insanına "eski günleri" vaat ediyor. İYİ Parti'nin Batı'da örgütlenmeye başlayarak 16 Nisan'da "Hayır" diyen MHP'lileri hemen kapsamayı, temelini sağlam atmayı hedeflediği görülüyor. Nitekim MHP dışından partiye gelen ilk ismin CHP'nin İzmir milletvekili Aytun Çıray olması; Antalya, Balıkesir, Adana ve Bursa gibi illerde yüzlerce kurucu üyeyle örgütlenilmesi bunun göstergesi. Akşener'in Doğu'daki gezileri ile Batı'daki hızlı örgütlenmeler; İYİ Parti'nin AKP'nin zayıfladığı bölgelerde güçlenip, sonrasında AKP'nin güçlü olduğu yerlere yöneleceğini gösteriyor.

2019 hayalleri!

İYİ Parti'nin bir diğer hamlesi 2019'daki Cumhurbaşkanlığı seçim üzerine… İYİ Parti yöneticisi Nuri Okutan 2. Tur'da ittifak öneriyor.
Meral Akşener'in aday olması taktirde Erdoğan'ın ilk turda seçilemeyeceğini öngören Okutan, her partinin kendi adayını çıkarmasını ve ikinci turda Erdoğan'ın karşısındaki adayın desteklenmesini öneriyor. Bu öneriyle İYİ Parti'nin Meral Akşener'i "başkan" yapmayı planladıkları görülüyor. Bu plana göre Erdoğan'a karşı sağ ve merkez oyları toparlanarak Akşener ikinci tura kalacak; sonrasında da ölümü gösterip sıtmayı razı ederek demokrat-sol seçmenler Akşener'i tercih etmeye zorlanacak. Allah muvaffak etsin!

Partinin değil sermayenin programı

Öte yandan programını açıklayan İYİ Parti, Türkiye'yi dünyanın en büyük ilk 10 ekonomisine sokmak, kişi balına düşen milli geliri 14,500 dolara çıkarmak gibi burjuva partilerinin klasik vaatlerini sunmaktan çekinmiyor.
Bunlarla birlikte İyi Parti, parlamenter sisteme dönmeyi de hedefleri arasına koyarak demokratlara bir parmak bal çalmayı da ihmal etmiyor. Emekçilere ise refahtan pay ve işsizliği yüzde 7'ye düşürmek dışında bir şey sunmayan İyi Parti, eğitim sistemini sermayeyle işbirliği içinde şekillendireceğini programında açıkça ifade ediyor.
Star Wars filmine "Güç İyi'nin yanında olsun" sloganıyla reklam veren İyi Parti'nin işçilere, emekçilere ve halklara umuttan çok kâbus sunduğu görülüyor.
Çünkü "Güç İyi'nin, İyi de sermayenin yanında!"

Müesses nizam, krizler silsilesiyle sarsılıyor

Ölü diriyi sımsıkı tutar!

Düzenin içeride ve dışarıda yıllara yayılmış şekilde yerleşik bir nitelik kazanan statükosu, şimdi büyük bir krizler silsilesiyle zorlanmakta. Devlet, rejim, meşruiyet krizleri, dış politikada eksen krizleri, yapısal ekonomik krizler gibi bir sürü kriz dinamiği tarafından zorlanıyor düzen.

Hasan DURKAL

Marx'ın 150 yıl önce Kapital'in önsözünde Almanya için yaptığı bir tespit vardır. Dönemin Almanya'sının toplumsal bunalımlarının kapitalist üretimin gelişmesinden olduğu kadar, bu gelişmenin eksikliğinden de kaynaklandığının tespitini yapar Marx: "Modern sıkıntıların yanı sıra, eski, köhnemiş üretim tarzlarının bitkisel yaşamlarını sürdürmelerinin mirası olan bir dizi sıkıntı, doğurdukları çağ dışı toplumsal ve siyasi ilişkilerle birlikte bizi eziyor. Yalnız yaşayanlar değil, ölüler de canımıza okuyor. Le mort saisit le vif!"1

Lanetli düzen

Kapitalist gelişme ve modern toplumun ortaya çıkışı her yerde aynı şekilde ortaya çıkmadı. Evet, Almanya gibi ülkeler sonraları ölü düzenlerinden çabucak kurtuldular ama kapitalizmin geç geliştiği üçüncü dünya ülkelerinin çoğunda, sermayenin zaten en gerici karakteri olan finans kapital, o ülkelerin köhnemiş devlet sistemleri, ekonomik ilişkileri ve toplum düzenleriyle doğrudan bir kaynaşma yoluna gitti. Bitkisel hayattaki köhnemiş düzenler revize edildi. Küçük makyajlamalarla modernize edilen rejimler yollarına böylece devam ettiler.

Bu kaynaşma günümüze dek süren lanetli toplumsal düzenler yarattı. Bugünün Türkiye'sinin siyasal ve toplumsal düzeninde yaşadığımız bunalımların tarihsel kökleri bu ittifakla şekillenmiştir. Köhnemiş toplumsal ilişkiler/devlet/sermaye iktidarı toplumun bütün insani potansiyellerini baskı altında tutuyor.

Düzenin sarsıntısı

Düzenin içeride ve dışarıda yıllara yayılmış bir şekilde yerleşik bir nitelik kazanan statükosu, şimdi büyük bir krizler silsilesiyle zorlanmakta. Devlet krizi, rejim krizleri, yöneticilerin meşruiyet krizleri, dış politikada eksen krizleri, yapısal ekonomik krizler gibi bir sürü kriz dinamiği tarafından zorlanıyor düzen.

Bu düzenin bugünkü temsilcisi olan Erdoğan hem toplumun hem devletin kaderini kendi kaderine bağlamış, olası bir iktidar kaybında tüm toplumu, sermaye düzenini ve hatta devleti de yıkıma götürmekle tehdit ediyor. Aleyhine yönelen her türlü tehdidi tüm müesses nizama yönelik bir tehdit olarak göstermeye çalışıyor. Zarraf davası gibi olaylar milli birer dava ve tüm ülkeye yönelik birer tehdit(!), Erdoğan dokunulmaz milli bir figür ve kendisine yönelik her türlü muhalefet (evet herkes terör örgütü mensubu) dışarıdan (!) destekleniyor.

Baskının etkisi

Burjuva siyasetin öznelerinin bu tehditler üzerine kaybedecek çok şeyleri olduğu bir gerçek. Ve bu yüzden korkmakta kendilerince haklılar. Ancak süregelmiş bu rejimin her seferinde bedel ödettiği halk güçlerinin (her zaman olduğu gibi) kaybedecek çok da bir şeyleri yok. Üstelik Erdoğanizm'in yarattığı bunalımlı ortam büyük yığınları sistem dışına itme eğiliminde. Hileli seçimler, görevden uzaklaştırılan belediye başkanları, tamamen işlevsizleştirilmiş meclis, KHK'lar ile baskın misali değiştirilen siyasal düzen… Bütün bunların halk psikolojisi üzerindeki etkilerini iyi okumalı sosyalist sol. Evet, güncel ortam kitleleri sindirebilme potansiyeli taşır. Ancak tersinden düzenin kitleler nezdindeki meşruiyetini de sorgulatır. Onları düzenin ideolojik hegemonyasından özgürleştirebilir. Bunun kendi kendine olamayacağını ve sosyalist solun burada tam da bu noktada bir inşa programını hayata geçirmesi gerektiğini söylemeye gerek var mı?

Perspektifsizlik ve devrimci iyimserlik

Mevcut durumu değiştirmeye yönelik bir perspektifimiz var mı? Erdoğan sonrası iktidardan ne kadarlık bir pay istiyoruz?

Sosyalist solun bir kısmının yenilgi duygusu kendisini birçok yerde açık ediyor: Erdoğanizm'in gücü karşısında bir şey yapılamayacağı hissinden kaynaklanan bir tutukluk hali; Erdoğanizm'i ve onun icraatlarını (çoğu zaman doğru bir şekilde) teşhir ederken bile yenilgiyi kabullenmiş bir dil; krizler silsilesinin yarattığı olasılıklar karşısında özneleşmek bir yana, sahip olunan sınırlı öznelik durumunun bile yitirilmesi; tasfiyeye teslim olma. Öte yandan Zarraf davası, Man Adası vb. gündemlere göre politika belirleme, kendi gündemimizi yaratamama ve bu yüzden Erdoğan'a dair gündemlere angaje olma ve bundan bir kazanım elde edememekten kaynaklı bir yorgunluk hali de görülüyor.

Program ihtiyacı

Elbette tamamen yenilmiş bir ruh hali yok. Sol ve halk güçleri kendi bulundukları toplumsal alanlarda "bir şey yapmalı" düsturundan hareketle bir çıkış yolu da aramakta. Toplantılar, etkinlikler, forumlar vs. düzenlenmekte. Ama bu etkinlikler hangi program etrafında ve neye yönelik gerçekleşiyor? Var olan durumu değiştirmeye yönelik bir perspektifimiz var mı? Ve AKP/Erdoğan sonrası oluşacak iktidardan ne kadarlık bir pay istiyoruz?

Solun rakipleri

AKP tabanı da dâhil, halk da yorgun. Son yıllardaki gelişmeler fazla geldi ve Erdoğan da bunu biliyor. İstikrar yok. İyice sıkışmış, 2019'u beklemek istemiyor. Bir şekilde bir hamle yapıp, içerisinde bulunduğu çıkmazdan çıkmaya çalışıyor. Ama krizler silsilesi onun yakasını bırakmıyor. Böyle bir ortamda alternatif inşa etme konusunda rakipsiz değiliz. Rejimin (ölünün) sırasıyla sağdan ve soldan restorasyonunu hedefleyen, ona yeni bir "by-pass" yapmak isteyen iki oluşum da -Akşener ve CHP- bizlerden rol çalmakta. Bu eğilimlerin yarattığı etkiye kapılmak yerine kendi göbek bağımızı kesmemiz gerekmekte. Müesses nizamın alternatiflerini mikro düzeyde inşa eden ve bu mikro politikayı makro siyasetle (demokratik cumhuriyet) bütünleştiren bir yola ihtiyacımız var.

Yeni bir çıkış ihtiyacı

Evet, ölü diriyi her yerinden yakalıyor. Bitkisel hayattaki düzenin ifadesi olan Erdoğanizm sahip olduğu baskı aygıtlarıyla diriyi yani yeni toplumun kurucu öznelerini/halk güçlerini/Gezi güçlerini felç etmeye çalışıyor. Böylece bu güçlerin sinirleri hırpalayarak bu güçlerin inşa edici kapasitelerini törpülemeye, bu güçlerin bizzat rejim ve düzenle olan çelişkilerini görünmez kılmaya çalışıyor. İktidar kâğıttan kaplan değil ve evet halen çok güçlü. Ama her şeye gücü yeten mutlak iktidar da değil ve bu durum yeni bir özneleşme sürecinin önünü açıyor. Neler olacağını konumlanmamız belirleyecek. Olasılık şarabı kadar sarhoş edici bir içki yoktur.

1- Ölü diriyi sımsıkı tutar! Karl Marx, Kapital 1. Cilt Almanca Baskıya Önsöz, Yordam Yay. sf 19

Aynı gemideler!

Süreç ilerledikçe bu ittifakın Ordu ile sınırlı olmadığı, tüm devlet bürokrasisinin derinliklerinde öteden beri mevzilenmiş bazı devlet kliklerinin de yeni merkezde kendilerine yer buldukları anlaşılıyor.

Samet HAYTACI

AKP iktidara gelirken başta 90'lı yılların "mağdurları" olmak üzere pek çok kesimin sözcülüğüne soyunuyor ve "onlar-bizler" ikiciliğinde yarattığı meşru müdafaa zemininde mazlumlar adına zalimlerle hesaplaştığını iddia ediyordu.

Yönetimde yetki devri…

Tüm mağduriyetlerin kullanım kotası dolduktan sonra AKP'nin sahici ve güçlü bir siyasi malzemesi kalmadı. Hareketin siyasi projeksiyonu "iktidarın sürdürülmesi" ile sınırlandı; yani sürdürülebilirlik, AKP için tek ve mutlak hedef halini aldı. İçine düştüğü bu gerilimle baş edemeyen AKP, yenilmez olduğunu zannettiği ve aynı zamanda sürdürülebilirliğin tek dayanağı olarak gördüğü Erdoğan'a tüm yetkilerini devretti ve "tek adamı" iktidarda bırakıp siyasetin merkezinden çekildi.

Erdoğan o merkezde yalnız mı?

AKP'nin Cemaat ile açıktan savaşa başlamasının ardından Ordu ile yakınlaşması, yeni bir ortaklaşma zemininin kurulduğu ve devletin merkezinin de bu doğrultuda yeniden şekillendirildiği tezini doğurmuştu. Süreç ilerledikçe bu ittifakın Ordu ile sınırlı olmadığı, tüm devlet bürokrasisinin derinliklerinde öteden beri mevzilenmiş bazı devlet kliklerinin de yeni merkezde kendilerine yer bulduklan anlaşılıyor. Bu kliklerden biri olan ve Erdoğan'ın iktidarı boyunca "neredeyse" hiç karşısına almadığı Çiller-Ağar ekibi son günlerde iktidar ortağı olduğunu cümle aleme ilan eden çıkışlar yaptı. Görülüyor ki Susurluk ekibinin Erdoğanist rejimdeki etkinliği gölge İçişleri Bakanlığı ile sınırlı değil.

Bunun yanı sıra Perinçek'in sözcülüğünü yaptığı, 28 Şubat aşırılığından arındırılmış Kemalist bir kliğin de belli oranda bu merkeze renk verdiğini ve özellikle küresel hegemonya mücadelesinde Türkiye'nin pozisyonunu belirlemeye çalıştığını gözlemleyebiliyoruz. Tarikatların bakanlıklarda epey kadrolaştığı da sır değil. Milli Damar, KÖZ gibi başkaca grupların varlığına ve bürokraside ciddi ağırlıklarının olduğuna dair iddiaları okuyoruz.

Zoraki ittifakın açmazları

Şimdilerde bu ekipler bir yandan devlet krizinin çöküşe dönüşmemesi için iş birliği yaparken, diğer yandan merkezi aklı daha fazla etkileyebilmek için birbirleriyle sert güç savaşları veriyorlar. Hiçbiri devleti tek başına yönetebilecek güce sahip olmadığından Erdoğan'a ve onun kitle liderliğine muhtaçlar. Erdoğan ise iktidarda kalmak için, bu devletin ancak Erdoğanist rejimle yönetildiği takdirde sürdürülebileceğini zoraki müttefiklerine ispatlamak zorunda. Siyasette denediği yeni manevralar (Atatürkçülüğü kapsama vb.) ve ani söylem değişimleri (yurt dışına para çıkaran iş adamları için söyledikleri ve geri adımı vb.) bu çerçeveden bakıldığında daha anlamlı bir yere oturuyor.

Devletin tepesindeki bu kirli ittifak, rutin yönetim faaliyetinin çok ötesinde bir gerilimle içten ve dıştan kuşatılmış durumda. Zoraki ittifakla oluşan yeni merkez, devleti gittiği yere kadar götürmeyi zorlayacak gibi görünüyor.

Ancak bu geminin usulca karaya yanaşma şansı yok. Suyun üzerinde kalmayı başarsa dahi geminin üzerinde kimin sağ kalacağı muamma!

POLİTİKA

OĞUZHAN KAYSERİLİOĞLU

Derinleşerek devam eden çok yönlü kriz, Türkiye'yi kuşatarak açmaza itiyor

Açmaza itilen Türkiye

Sürüp giden ve sürdükçe derinleşen çok yönlü kriz, düzenin kendisini sürdürebilmesi için dayanması gereken en temel sütunlarda çatlaklar yaratmaya başladı. Ve hatta, düzenin üstüne yerleştiği zeminde kırılmalar yaşanmaya başladı.

1. sayfadan devam

Hem sürecin devamı yönünde hem de kendi etki güçlerinin artması yönünde tutumlar geliştiriyorlar. Açıkça görülüyor ki, ABD ve Rusya Türkiye'yi paranteze almış durumdalar. Evet, yaşanan küresel hegemonya krizi Türkiye egemenlerinin hareket alanlarını genişletiyor, ama o alanın etrafı iki küresel güç tarafından kuşatılıyor ve kuşatma mümkün olan her fırsatta daraltılıyor. Zaman aktıkça Türkiye kendi başına parmağını bile kıpırdatamayacağı ve esas olarak iki gücün "oyun alanı" haline geleceği bir sona doğru sürükleniyor.
İktidar yanlıları daha çok ABD'nin hamleleri üzerine gürültü koparsa da, Rusya'nın da kazananın hep kendisi olduğu sözüm ona "görüşmelerle" Türkiye üzerindeki ağırlığını arttırdığını saptamalıyız.
Yine de, yerelde kapitalizmin kuruluş süreci içinde yapılandırılmış olan ABD odaklı emperyalist bloğun ağırlığı hala belirleyicidir ve Rusya kimi mevziler kazanmanın ötesine henüz geçebilmiş değil.

Bağımlılık dayatması

ABD odaklı güç alanı, tarihsel süreç içinde Türkiye kapitalizminin ekonomi ve siyasetinde oluşturduğu güç alanı üzerinden kurduğu bağımlılık ilişkisini kullanarak yol almaya çalışıyor. 15 Temmuz darbesi, başka anlamlarından ayrı olarak, bu güç alanının "niyeti" açısından epey "açıklayıcı" oldu. Diz çöktürmek ve yeniden sömürgeleştirmek istiyorlar.
Türkiye egemenlerinin ise, yaşanan küresel hegemonya krizinin yarattığı fırsatlardan faydalanarak bölgesel bir hegemon güç olmaya, başarabilirlerse de kazanacakları ağırlık üzerinden küresel hiyerarşide daha üst sıralara sıçramaya çalıştıkları görülüyor. Ancak, hem güçleri yetmiyor hem içinde konuşlandıkları despotik devletin birçok yapısal özelliği (başta Kürt sorunu olmak üzere) yüzünden günümüz koşullarında kapasite yetmezliği yaşıyorlar hem de bölgedeki pastanın tümünü kapmak isteyen ABD ve Rusya'nın baskısıyla baş edemiyorlar. Henüz net bir sonuca bağlanmayan sürecin, Türkiye egemenlerinin dayanma gücünün zorlanacağı ve küresel güçlerin etki alanlarının artacağı biçimde akacağı anlaşılıyor.

Çözülme dinamikleri

Türkiye kapitalizmi, ulaştığı güncellikte, kendisini şimdikine dek taşıyan "devlet babası" tarafından baskılanıyor; bizzat onun tarafından hazır yiyici, şahsiyetsiz ve vurguncu bir kimlikle yapılandırıldığı için "babasını" aşabilecek bir kapasiteye de sahip değil. O zaman da, şimdi yaşadığımız "tıkanma" ve sürüp giden tıkanmanın bir ürünü olarak da "çürüme" ve giderek "çözülme" ve "güçsüzleşme" dinamikleri çalışıyor.
Evet, ilkçağların artığı, dönüşerek günümüzdeki kapitalist yapısına dek kendisini sürdüren despotik devlet ve devlet odaklı siyasal-toplumsal alan gerçekliği, kucağında el bebek gül bebek büyüttüğü sermayenin güncel hareketinde, yapısal yetmezlikleriyle tıkayıcı bir özellik kazandı. Onu var eden kimi yapısal özellikleri günümüz toplumunun ihtiyaçlarına cevap üretemiyor, tersine sermayenin önünde engel oluyor.

Demokratik Cumhuriyet

Şimdi, despotizmin tam tersi yönde ilerleyerek, yerel inisiyatiflerin belirleyici olduğu, devletin halkın üstünde bir "efendi" değil de "hizmetli" olacağı, "pahalı" değil "ucuz" bir merkezi bürokrasinin yeterli olacağı bir demokratik cumhuriyet inşa etmek gerekiyor.

Despotizmin zaafı

Günün, karmaşık, akışkan, sürekli değişen, hız odaklı, yoğunlaşma ve başarı talep eden, çok yönlü yarışla kendisini var eden, her düzeyde kompakt konumlanmaları gereksinen kapitalist rekabet koşulları, despotik yapının var oluş tarzını her tarafından zorluyor. O, her tarafından dökülen, sık sık terör düzeyine sıçrayıveren sürekli̇leşmiş despotik baskıyla ayakta durabilen, yeniliklerden çok eskiye, hızdan çok yavaşlığa, yaratıcılıktan çok var olanı korumaya dayalı varoluşuyla, içinde barınan sermayenin de önünü tıkıyor. Ancak, sermaye de, aynı devletin "damgasını" yediği için, kendi tıkanıklığını aşacak kapasiteye sahip değil.
O durumda, yerel sermaye güçlerini zaten kuşatmış ve içermiş olan ABD-AB odaklı sermaye güçleri inisiyatif almaya çalışıyor ve elbette bu inisiyatifin siyasi ve askeri açılımını yapmak için kendi devletlerini görevlendiriyorlar.
Öyle gözüküyor ki, yerel coğrafyadaki sermaye birikiminin doğrudan kontrolü için farklı küresel güçler tarafından hamleler yapılıyor. TC devleti ise, en iyi bildiği yoldan ilerlemeye, kendisini aynen sürdürmeye ve bunun için de despotik yapısını güçlendirmeye çalışıyor.
Yerele ait olan bütün anayasal haklar tasfiye ediliyor, kamusal alanların zaten son derece zayıf olan "özerklikleri" tümüyle yok edilip tek kişiye indirgenmiş bir merkezi otoriteye bağlanıyor, devletle içinde yaşayanlar arasındaki bütün dengeler dümdüz ediliyor ve halkın devleti kontrol edebildiği bütün yasal süreçler boşluğa itiliyor, hukukun yerini yüce otoritenin keyfi tutumları alıyor, toplumsal yaşam militaristleştiriliyor, halk içindeki etnik ve inanç farklılıkları kaşınıp kışkırtılıyor, kadınlara yönelik erkek şiddetinin en kanlı ve utanmaz hallerine ortam hazırlanıp yol veriliyor.
Bu despotik terör hattı, sermayenin emekçilere yönelik sömürüsünün ve doğayı talanının önünü sınırsızca açarak uygulanıyor.
Ortaya çıkan hoşnutsuzluklar ise, yerel halkın içindeki farklılıklar kışkırtılarak ve bölgeye yönelik fetihçi maceralarla köpürtülen şovenizm ve devlet fetişizmiyle, yanlış biçimlere büründürülerek çıkmaz sokaklarda çırpınarak tüketilmeye çalışılıyor.

Emperyalist provokasyonlara karşı halklar arası dayanışma sağlanmalıdır.

İntihar süreci

Ama, aslında, despotizm, sadece halkı değil kendisini de çıkmaza sürüklüyor. Sonuç alamadan boşa enerji harcayarak daha fazla yıpranacağı ve hatta kendisini tüketeceği intiharvari bir sürecin içinde sürükleniyor.
Şimdi, despotizmin tam tersi yönde ilerleyerek, yerel inisiyatiflerin belirleyici olduğu, devletin halkın üstünde bir "efendi" değil de "hizmetli" olacağı, "pahalı" değil "ucuz" bir merkezi bürokrasinin yeterli olacağı bir demokratik cumhuriyet inşa etmek gerekiyor.
Demokratik cumhuriyette, farklı kimliklerin özgürce kendisini ifade edebilecekleri bir ortam yaratmakla yetinerek farklılıklara "kör" olunmalı, asgari yaşam standartlarının sağlanması bütün yurttaşlar için anayasal bir hak olmalı ve bunun için de artan oranla servet vergisi vergi sisteminin merkezine konulmalıdır. Bölgede ise, kışkırtıcı ve maceracı bütün politikalara derhal son verilerek, emperyalist provokasyonlara karşı halklar arası dayanışma sağlanmalıdır.

Kazanan var mı?

Sonuç ortada, kimse kazanamıyor. Evet, sözlerde yıldırımlar çakıyor, ama hiçbirinin gücü egemen olmaya, düzenin içinde sarsıldığı krizi çözerek iktidarlaşmaya yetmiyor.

Kaotik ortam bir çözüme ulaşamadan sürdükçe, yarattığı toplumsal ve siyasal gerilimler yıkıcı sonuçlar üretiyor. Çürüme ve çözülme, devletin ve toplumsal alanın içinde etki alanı oluşturmaya, dışındaki bölgelere yayılarak alan genişletmeye ve giderek kendisinin hakim olarak her şeyi dibe çekeceği bir güce ulaşmaya çalışıyor.
Terör ve keyfilik, yurttaşların verdiği vergilerle kendisini var eden kamu güçlerinin, en tepede en güçlü örneğiyle herkesin gördüğü gibi, normal davranış biçimi oldu. Bu durum, hızla bütün toplumu sararak, her gücün kendi durduğu yerden, kendi ihtiyaçları üzerinden ve kendi gücü oranında uyguladığı bir yayılıma ulaşıyor. Toplumsal yaşam cehennemi bir gerilimle yükleniyor.

Zırvalama yarışı

Aslına bakılırsa, sistemin politik güçlerinin tutumları da artık neredeyse tümüyle aynı yapıya bürünmüş durumda. Sözüm ona solcu Kılıçdaroğlu, en sonunda Yunanistan'ın adalarını fethetme konusunda Erdoğan'la yarışa başladı. Bahçeli el yükseltip bütün Yunanistan'ı fethetmeye çağrı yaparsa, kim şaşırır? Lümpenlik, çiğlik ve zırvalama yarışı yapılıyor.
Ancak, sonuç ortada, kimse kazanamıyor. Evet, sözlerde yıldırımlar çakıyor, ama hiçbirinin gücü egemen olmaya, düzenin içinde sarsıldığı krizi çözerek iktidarlaşmaya yetmiyor. Hepsinden güçlü olan, derin tarihsel köklerden de beslenen ama günümüzde kapitalizmin çok bileşenli krizi tarafından damgalanan kriz gerçekliği değil mi? Kim, ne yaparsa yapsın, hükmünü yürüten ve bütün sistem içi politik güçleri önünde sürükleyen kriz değil mi?

Topyekûn çürüme

Kriz, çok konuşulduğu gibi sadece halkı çürütmüyor, sistemin-düzenin bütününü sarıp sarmalayan bir çürüme gerçekliğiyle yüzleşiyoruz. Gücün en çok parlatılıp en çok uygulandığı günümüzde, aslında güçsüzlüğün hakim olduğunu saptarsak, abartmış mı oluruz.
Sizce Erdoğan önündeki bütün engelleri aşarak kendi düzenini kurabilecek mi? Başkan seçilse bile, iktidar olabilecek mi?
Kürt hareketine karşı yerel ve bölgesel bir askeri zafer kazanmadıkça ya da Batı bloğuyla tabi olacağı ve dayatılan bütün koşulları diz çökerek kabulleneceği bir "denge" kurmadıkça iktidar olabilir mi, bu eşiklerin aşılamadığı her durumda etrafındaki kuşatmanın sürekli daraltılması gerçeği tarafından çözülmeye zorlanacağı açık değil mi?
Peki, ya Kılıçdaroğlu, diyelim ki "hayaller gerçek oldu" ve Erdoğan'ı devirdi, siz bu kişinin gittikçe sertleşen kaotik ortamın gerilimlerini idare edebileceğini düşünüyor musunuz? Dağılıp gidivereceği açık değil mi?
Şimdi Erdoğan'ın gölgesinde konumlanarak güç toplayan ordu fraksiyonunun, sizce bir gün Erdoğan'a omuz atıp devirerek öne çıkıp yeniden egemen olma şansı var mı?
Ya şu hiç gözükmeyen NATO-TÜSİAD ittifakı, aslında en şanslı olacağını tahmin edebileceğimiz bu kanadın, Erdoğan'a rağmen iktidar olma şansı var mı? Kürt hareketinin askeri yenilgisi ya da sorunun çözümü seçenekleri tarafından zorlanacağı, çözüm seçeneğinin zaten başka bir Türkiye'nin önünü açacağı belli değil mi, o durumda sürecin nereye evrileceğini kim bilebilir?

Kuru gürültü

İşte, sahnenin önünde sürekli bağıran politik güçlerin kopardığı kuru gürültüye kanmazsanız, aslında çok yönlü kriz tarafından sürekli sarsılıp zorlanan sistemin bütün siyasal düzeninin, devletten öndeki politik temsilcilere kadar, krizi çözerek aşmak bir yana onun bir öğesine dönüştüklerini, sürekli derinleşen bir çürüme, keyfilik ve güçsüzlük sarmalına yakalandıklarını görebilirsiniz.

Erdoğanizm iktidarını mezhepçi nefretten besliyor.

Alevi hareketini engelleme gayreti

Egemen güçler kendi çıkarları için her türlü "Osmanlı oyununu" devreye sokuyor. Alevileri düşmanlaştırıyor, devrimci, demokrat, özgürlükçü, laik toplumsal dinamikleri yok etmeye çalışıyor. Toplumsal gerçekliği bulandırıyor.

H.ARIKUŞU

Aleviler, olağanüstü dönemlerin "kurbanlık" bir toplumsal dinamik olarak görülüyor. Kriz derinleştikçe sermaye güçleri harekete geçiyor. Egemen güçler kendi çıkarları için her türlü "Osmanlı oyununu" devreye sokuyor. Alevileri düşmanlaştırıyor, devrimci, demokrat, özgürlükçü, laik toplumsal dinamikleri yok etmeye çalışıyor. Toplumsal gerçekliği bulandırıyor.

Egemenler, bu dünyayı Alevilerin "cehennemine" çevirerek; kendi inançlarının, "cennetini" yaratmaya çalışılıyorlar.

Zalim iktidara öfkeleniyoruz. Hınca hınç doluyuz onlara.

Bakmak ve görmek

Malatya'da Manisa'da Alevi evleri, (X) işaretiyle işaretleniyor. İstanbul'da dernek ve cem evlerin etrafında "gözlüklü" keşifler yapılıyor. Zalimler yine bir şeyleri haber veriyor.

Alevi evlerinin işaretlenmesi neyi işaret ediyor?

Maraş katliamından biliyoruz bu işaretleri.

Aleviler bakmalı ve görmelidir. Egemen faşist güçler, işaretleri ile dernekleri, cem evlerini keşif gözlemeleri ile yeni bir katliam haberleri veriyorlar.

Bu oyunu bozalım

Bu oyun eski bir oyundur. AKP'nin Ortadoğu ve Türkiye politikası; egemen güçlerin, yüzyıllardır Alevilere reva görülen uygulamalarını bilince çıkardığımız ölçüde karşı durma enerjisini bulabileceğiz. Bilincimizi, duygularımızı, sezgilerimizi örgütlü güce dönüştürdüğümüz ölçüde zalimleri durdurmak mümkün olacaktır.

Bilinmelidir ki; bilinçlilik ve örgütlülük en büyük güçtür. Ezilenler, mazlumlar kendi güçlerinde hareket etme ve karşı duruş gösterme yeteneğini bulacaklardır. Bunun yanında, Aleviler, "hakikatin" ışıklı gücünü de gönül gözlerinde hissederek bu oyunu bozacaktır. Zulümler, ölümler değil yaşanılası özgür bir dünya oluşturulacaktır.

Yeni bir hareket

Egemen güçlerin, zalimlerin ne yapmak istediğinin farkındayız. Onlar, Alevileri n "Tarihsel ve Güncel" diyalektiğinde oluşarak gelen inanç ve özgürlük hareketlenmesini, yok etmek gayreti içerisindedirler.

Alevilerin, " tarihsel komün gücü" toplumsallığında saklı olan; özgürlükçü, eşitlikçi, devrimci, demokratik dinamiğini yok edilmek istenmekte ve oluşmakta olan yeni bir Alevi hareketini engellemektir. 2013 gezi isyanı, 7 Haziran 2015 seçimleri ve en son 16 Nisan 2017 referandumu yeni bir alevi hareketini işaret etmektedir.

"Sivas Katliamı" sonrasında Aleviler, bağımsız, özgün bir demokratik- inanç hareketi oluşturmuştu. Uyanış ve diriliş ruhuyla filizlenen hareket "Gezi ruhuyla" yeni bir boyut kazanmıştır. Bu, aynı zamanda, daha köklü ve tavizsiz yeni bir "Alevi Hareketi" dinamiğini de göstermektedir.

Sonuç olarak

AKP/Erdoğan iktidarının uyguladığı, Ortadoğu ve Türkiye politikasındaki, bulanık ve karmaşık ortamda yeni Alevi kıyımlarına izin verilmemelidir. Beklemek düşmana fırsat vermektir. Böylesi bir ağır süreci, "bekleyelim görelim" duyarsızlığı içerisinde karşılayamayız.

Aleviler, iradeli bir duruş gösterdiği, bilge ve savaşçı bir ruhla hareket ettiği ölçüde, yeni bir Alevi hareketinin imkânlarını gerçekliğe dönüştürebilecektir. Aleviler, kendini; ancak kendisiyle kurtarabilir. Yeter ki bu gücü içinde hissetsin. Yeter ki; hak-hakikat aşkını kavgasıyla bütünleştirsin. Aşk ile canlar..!

Halkın demokratik ve insanca yaşam taleplerini, bağımsızlık özlemiyle birleştirebilecek bir hattın önü açılıyor.

Güney Kürdistan'da çakan kıvılcım

Irak'ta işsizlik ve yoksulluk altında ezilen halk; rüşvete, yolsuzluğa, altyapı sorunlarına, antidemokratik uygulamalara karşı taşan öfkelerini kitlesel eylemlere dönüştürdü.

Meral ÇINAR

25 Eylül Bağımsızlık Referandumundan sonra Güney Kürdistan, daha girift yeni bir süreçten geçiyor. Türkiye ve dünyada birçok tartışmaya kapı aralayan Bağımsızlık Referandumu, esasen Kürt hareketi içerisinde yeni tartışma odakları doğurmuştu.

Bugün, o tartışmaların nedenleri ve sonuçları Kürt halkını ciddi bir ayaklanmanın eşiğine kadar getirdi.

Güç gösterisi

2015'ten bu yana lafügüzaf beş koalisyon partisiyle yönetilen ama aslında YNK ve çoğunlukla KDP'nin kontrolünde olan hükümet, artan yoksulluğa, işsizliğe, altyapı sorunlarına çözüm bulamadığı gibi, antidemokratik uygulamaları da devam ettirdi. Hükümetin rüşvet ve yolsuzluk suçları da ayyuka çıkınca toplumsal yapılardaki huzursuzluk da giderek artmaya başladı.

Artık yönetemiyor olmaya bir son vermek yerine asalaklığını sürdürdü. Halkın özgürlük hayallerini kendi iktidarının çıkarı için, bir güç gösterisine dönüştürmeyi yeğledi ve "bağımsızlık referandumunu" gerçekleştirdi.

Değişen durum

Fakat ABD, Barzani hükümetinin referandum kararından sonra Irak Merkezi Yönetiminden yana taraf değiştirince, güç gösterisi "kendi mezarını kazma" hikâyesine dönüştü.

Bu boşluğu fırsata çevirmek isteyen Irak Merkezi Yönetimi, Haşd-i Şabi güçleriyle birlikte tartışmalı bölgeleri işgal etti ve Kürt Bölgesel Yönetimine ait olan petrolün %70'ini, topraklarin da %40'ını ele geçirdi. Orada yaşayan Kürt halkını göç etmeye zorlayan spekülasyonlar devam ederken, İran'la petrol anlaşmaları çoktan imzalanmıştı.

Her gün mantar gibi türeyen silahlı grupları, Haşd-i Şabi güçlerini ve işgal ettiği bölgeleri kontrol edemeyen Irak Merkezi Yönetimi, bölgeyi bir kaosun içerisine sürüklüyor.

Halk ne istiyor?

Tevekkeli değil, uzun süredir direnen Barzani hükümeti ciddi bir uyarı almış ki, seçimlerin bir an önce yapılması için gereken açıklama geldi.

Ertesi gün sokaklarda "Hükümet İstifa" sloganları çınlamaya başladı. Hâlihazırda işsizlik ve yoksulluk altında ezilen halk; hükümetin "Irak Merkezi Yönetiminin işgal girişimi" karşısında gösterdiği basiretsizlikle birlikte öfkesini kitlesel eylemlere dönüştürdü.

Bu eylemlerde şu açığa çıktı ki, Kürt Halkı, özgürlük ve bağımsızlık hayallerini aşiret toplamı bir hükümetin çıkarlarına kurban etmeye niyetli değil.

Nitekim 1992'den beri var olan özerklikle kimlik sorunun kısmi olarak çözümlenmesi beraberinde demokrasiyi ve insanca yaşam koşullarını getirmedi. Bu yüzden bugün sokaklarda öne çıkan söylemin; "bağımsızlık evet, ama insanca yaşam koşullarında, demokratik bir yönetim anlayışıyla" şeklinde olması da şaşırtıcı değil.

KÖH'ün önü açık

Kürt halkı onları sokağa döken sorunları, ne sömürgeci Irak Merkezi Yönetiminin ne de rüşvet ve yolsuzluk batağına batmış, sömürgeci-emperyalist devletlerle işbirliği halinde olan Irak Kürt Bölgesel Yönetiminin çözebileceğini düşünüyor.

Bu ikili yönetim çıkmazında, halkın demokratik ve insanca yaşam taleplerini, bağımsızlık özlemiyle birleştirebilecek başka bir hattın, Kürt Özgürlük Hareketinin önü açılıyor.

Halkın bu devrimci çıkışını karşılayabilecek, demokratik zeminde bir politik odak yaratılabilirse, Irak denklemi giderek değişecektir. Verilen demeçlerden, yazılan yazılardan öyle görünüyor ki, Kürt Özgürlük Hareketi bu süreci Irak'ta uzun süredir kaybettiği inisiyatifi geri almak için fırsata çevirmeye hazır.

Neo-Osmanlıcılık yeni başlıyor!

Neo-Osmanlıcılığı yükselterek kurtuluşa ereceğine inanan AKP, Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olabilir.

Hasan FERAMUZ

Neo-Osmanlıcılık, iktidara geldiğinden bu yana AKP'nin politikalarına, iniş-çıkışlarla olsa da, yön veren en önemli düşünce olmayı sürdürüyor. Sözcüsü olduğu sermayenin yeni pazar ihtiyacının da itekleldiği bu düşünce, şimdilerde AKP'nin içeride ve dışarıda yaşadığı krizler için de bir "kurtuluş" imkânı sunuyor.

Kudüs hamaseti içeriye

Man Adaları Belgeleri ve Rıza Zarraf'ın itirafları ile içeride sıkışan AKP'nin imdadına Trump'ın Kudüs kararı Hızır gibi yetişti.

Bu karara karşı gösterdiği tavırla "ümmetin lideri" olduğunu tekrardan gösterme şansı yakalayan Erdoğan, İslam İşbirliği Teşkilatı'nı (İİT) İstanbul'da topladı.

Bolca tehdidinin, hamasetin havada uçuştuğu bu toplantıda İsrail'e yönelik herhangi bir yaptırım kararı alınmadı.

Üstüne üstlük bir kahramanlık edasıyla Filistin Devleti›nin başkentinin Doğu Kudüs olduğu ilan edildi!

Doğu Kudüs, Hamas'ından FHKC'sine bütün Filistin örgütlerin reddettiği, 1967 sınırlarını esas alan Filistin›in başkenti. Böylece bu karar, Mavi Marmara anlaşmasında fiilen kabul edilen, Kudüs›ün İsrail›in başkenti olduğu kararına giden yolda önemli bir eşiğin aşılması anlamına geliyor.

Çünkü Batı Kudüs›ü işgal ederek ele geçiren İsrail›in bu işgalini tanıyıp "Bari Doğu Kudüs Filistinlilerin olsun» diyorsanız, yarın «aslında Kudüs'ün tamamı İsrail'indir" demenizin önündeki engel nedir?

Dolayısıyla Kudüs hamasetinin dışarıdan çok içerideki "Müslüman hassasiyeti" yönelik bir içerik taşıdığı ortada.

Ceddin deden, neslin baban

Birleşik Arap Emirlikleri Dışişleri Bakanı Abdullah bin Zayed'in, Medine'deki kutsal emanetleri İstanbul'a getiren Fahreddin Paşa'yı hırsız olarak gösterip, Erdoğan'ın dedelerinin Müslüman Araplarla ilişkisi buydu diyerek attığı tweet Neo-Osmanlıcıları hareketlendiren bir diğer olay idi.

Bu tweete karşı, son padişah Vahdettin'in teslim ol emrine rağmen Medine'yi terk etmeyen Fahreddin Paşa'yı ceddi olarak tanımlayan Erdoğan, "Sizin ceddiniz neredeydi?" diyerek BAE'nin en yakın müttefiki Suudların İngilizlerle işbirliğini hatırlattı. Böylece Erdoğan ABD-İsrail'le işbirliğini büyüten Suudilerle BAE'nin geçmişine vurgu yaparak hem Arap dünyasına ümmetin liderinin kim olduğunu göstermeyi hem de içeriye Suudi-BAE'ye karşı Katar'a verdiği desteği meşrulaştırmayı amaçlıyor. Tabi içeriye verilen "Osmanlı'ya karşı kurulan komplolar bize de kuruluyor" mesajı da cabası.

Bitmeyen Suriye sevdası

Şam'da namaz kılma ve Esad›ı devirme rüyası El-Bab'da küçük bir alan ve Afrin'de el-Nusra'ya tampon olmayla biten AKP/Erdoğan, rüyadan uyanmak istemiyor. Son olarak Suriye'deki 15 "büyük" aşireti bir araya getirerek Arap ve Türkmen Aşiretleri Birliği'ni oluşturan AKP/Erdoğan önce Afrin'i, sonra Şam'a yönelik kutlu yürüyüşe devam etmek istiyor.

Şchengen"e karşılık "Şamgen" vize serbesti ve "komşularla sıfır sorun" sloganıyla "yumuşak" başlayan Neo-Osmanlıcılık, Ortadoğu gerçeklerine çarptıkça giderek "sertleşiyor". Böylece içeriye çözüm olarak sunduğu "sertliği", eski Osmanlıyı aratmayacak bir Neo-Osmanlıcı "sertliği" yükselterek "kurtuluş"a erebileceğine inanan AKP/Erdoğan'ın " Dimyat'a pirince giderken evdeki bulgurdan olma" olasılığı çok yüksek.

Sermayenin eksenlerine karşı yeni eksenler yaratılmalıdır

Türkiye'nin ekseni?

Devletçiliğin karşısına özyönetimi, merkeziyetçiliğin karşısına adem-i merkeziyetçiliği, endüstriyalizmin karşısına ekolojiyi, cinsiyetçiliğin karşısına özgürlükçülüğü, tekçiliğin karşısına çoğulculuğu koymayan bir siyasetin, yeni çağın tanrılarına hizmet etmekten başka çaresi yoktur.

A. Halûk ÜNAL

1. sayfadan devam

"Eksen"ler herkesi ilgilendirir

Hakim iddialara bakılırsa yönümüz, konumumuz, tarihi bir değişikliğe uğrayacak.
Batı Kampı'ndan ya da daha doğru adıyla Atlantik Paktı'ndan kopup Shangay Beşlisi eksenine yönelmiş durumdayız.
Buraya kadar bir ülkede yaşayan herkes için elbette böyle bir tartışma önemli. Küresel düzeyde makro siyasi değişimler, ekmeğimizin boyunu, gramajını doğrudan belirler. Bu tür değişimler çocuklarımızın da geleceğine dair her haneyi ilgilendirir.
Peki bu iyi mi kötü mü? Atlantik Paktı'ndan uzaklaşıp, Rusya, Çin, İran gibi ülkelerle ortak bir davranış içine girmek bize kazandırır mı?
İktidar bloğunun yalnızca kendi çıkarlarıyla ilgili olan bu tartışma, siyasetin gereği, topluma da bizim çıkarlarımız olarak sunuluyor.
İslami kesim, bu "dönüşün" kafir ABD ve Batı'ya karşı gerekli olduğu fikrini satın alırken; sol olduğunu iddia eden laik kesim ise anti-emperyalizmin bu tutumu gerektirdiği fikrini satın alıyor.
Sonuç olarak bu tartışma toplumun bir kısmını iktidara destekçi haline getirirken, bir kısmını da tarafsızlaştırabiliyor. "Böylesi kritik bir dönemeçte" iktidara yöneltecekleri eleştiri ve itirazları ertelemeleri kolaylaşıyor.

BM ve Emperyalizm

Hatırlayalım, imparatorlukların yıkılıp, kapitalizmin bir üretim, değişim ve bölüşüm sistemi olarak Dünya'ya hakim olmasıyla birlikte ulus devletler ve milliyetçilik insanlığın içinde yaşamaya başladığı egemen siyasal forma dönüştü.
Geldiğimiz noktada 193 üyesiyle Birleşmiş Milletler, ulus devletler sisteminin haritasını sunuyor.
Ulus devlet formunu kutsamak, tartışmasız kılmak ve onun küresel çatısı olmak iddiasında.
Sadece bu haritaya baksak bile meseleyi anlamak mümkün.
Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Fransa, Çin Halk Cumhuriyeti ve Rusya ile iki yılda bir seçimle belirlenen on geçici üyeden oluşan BM Güvenlik Konseyi'nce yönetilen bu ağ (network), kapitalizmin küresel siyasi agorasıdır.
Üye devletlerin oluşturduğu sayısız yerel ve bölgesel askeri, siyasi ve ekonomik işbirliği, sayısız kurum daha olsa da, bunların tamamı bu haritanın gösterdiği network'ün parçalarıdır.
Bu ağ aynı zamanda emperyalizm dediğimiz hegemonya biçiminin büyük resmini de bize sunar.

Kapitalizm çağının yeni dini

Yukarıda olabildiğince yalın biçimde özetlemeye çalıştığım kapitalist ağ, kendi yeni tanrılarını, yani ulus devletleri yaratmakla kalmadı.
İnsanlığa söylenmiş ve yutturulmuş en büyük yalanlardan biri, her ulusun bir devleti hak ettiği ve milliyetçiliğin de bu hakkı elde etmemizin siyaseti olduğu yalanıdır.
Bütün ulus devletler, o devlet için belirlenen sınırlar içinde, yerel sermayenin hükümranlığını kurma işlevini üstlendiler.
Elbette bunu yaparken her biri birer ulus yaratmak zorundaydı.
İşte devletler, kapitalizmin yerel organizasyonunun omurgasını oluştururken, ideolojik ve kültürel olarak da seçilmiş hakim milliyetin önündeki bütün "engelleri" yok etme işini de üstlendiler. Saha temizliği yaptılar.
Bu nedenle kansız, kıyımsız inşa edilmiş tek bir ulus devlet gösteremeyiz.
Merkezinde paranın ve tüketim kültürünün olduğu yeni bir din, ulus devlet tanrılarınca inşa edildi.
Diyebiliriz ki, insanlık yeniden çok tanrılı bir döneme geçti.

Devletlerin ekseni tektir

Fani yaşamın amacı olarak, tanrının Dünya'daki temsilcisi, Krallara, Piskoposlara, papazlara, mollalara gösterilen sadakatin yerini, paraya ulaşmak ve parayı çoğaltmak aldı.
Parayı ve devleti yaşamının merkezine koyan, hiç sorgulamaksızın sabah sekiz akşam sekiz üretim ibadetini, fabrika ve plaza köleliğini sürdüren herkes, yeni dinin makbul tilmizidir artık.
Bu çerçeveye itiraz etmedikçe, alternatif bir yaşam tarzı önermedikçe hangi kampa geçerseniz geçin, küresel kapitalist güç oyununun bir parçası olmaktan çıkamazsınız.
Devletçiliğin karşısına özyönetimi, merkeziyetçiliğin karşısına adem-i merkeziyetçiliği, endüstriyalizmin karşısına ekolojiyi, cinsiyetçiliğin karşısına cinsiyet özgürlükçülüğü, tekçiliğin karşısına çoğulculuğu koymayan bir siyasetin, yeni çağın tanrılarına hizmet etmekten başka bir çaresi yoktur.
Bu nedenle T.C. olarak eksenimiz (mihverimiz), nereye dönersek dönelim, tektir.

Sermayenin çürüyen medyası

Toplumsal rolleri ve günlük hayatın politizasyonunu, iktidarın erkek egemen, muhafazakâr ve neoliberal politikalarına göre yorumlayan ve yönlendiren medya araçları toplumun bütün değerlerine nüfuz etmiş durumda.

Meral ÇINAR

Kitle iletişim araçları -gazete, dergi, televizyon, radyo- yani bir bütün olarak medya, egemen ideolojiyi yayarak özneyi (bireyi) etkisi altına alıp, tarafsızlığı yok etmek ister. Medyanın gelişimi ile birlikte yapılan her film, dizi ve reklam, istenilen ideoloji ile yüklenilebilir ve bu ideolojiyi kitlelere aktarabilir.
Yani medya en işlevsel haliyle egemen ideolojiyi yeniden üretmek ve idame etmek için vardır. Bu şekilde toplumsal süreçler egemen yapıların istediği şekilde formüle edilebilmektedir.
Bugünkü ve Türkiye'deki haliyle burjuva ideolojisinin temsilcisi AKP/Erdoğan iktidarı medya araçlarını devletin bütün imkânlarını kullanarak elinde tutmaktadır. İktidarını sağlamlaştırmak, sorgulatmamak ve ileriye taşımak için medya, ona oldukça yardım etmektedir.

Medyanın dönüşümü toplumsal olarak gerçekleşecek başka devrimci çıkışlarla ortak ilerleyebilecek bir süreç.

Medya sahipliği ticaretin anahtarı

40 medya kuruluşunun üçte ikisinden fazlası, inşaat, enerji, madencilik ve turizm gibi alanlarda faaliyet gösteren şirketlere ait: Doğan, Doğuş, Demirören, Ciner, Albayrak, Turkuvaz/Zirve/Kalyon, İhlas gibi… ("Türkiye'de medya kimin elinde" Elif Akgül, BİANET 2016). Ana akım medyanın çoğunlukla burjuvazinin doğrudan kendisi olduğunu görebildiğimiz bir istatistik.
Medya şirketlerinin sahipleri bu kadar çok alanda ticaret yapınca, alınacak ihalelerden reklamcılık alanına kadar birçok konuda devlet ve hükümetle ilişki halinde olması gerekecektir. Bu da, iktidar ve politikaları hakkında eleştirel habercilikten uzaklaşmaya hatta mümkünse doğrudan onların istedikleri doğrultuda haber, program ve dizi servisleri yapmaya sebep olmaktadır. Böylelikle iktidar politikaları doğrudan, gizlemeden medya kurumları aracılığıyla halka aktarılmaktadır.
Mesela en çok izlenen televizyon kanallarının sahibi Turkuvaz Medya, Erdoğan iktidarına oldukça yakındır ve sermayesini büyütmesinde Erdoğan'ın "lütuflarını" unutmayacaktır elbette… En çok takip edilen bir diğer medya araçları Doğan Grubu'na ait… İktidarla ilişkileri zaman zaman en çok gerilen Doğan Grubu'nun bile işine geldiğinde yandaş medyadan aşağı kalır bir tarafı yok.

Algıyı şekillendirmek

Tekelleşmiş ve iktidar politikalarına göre şekillenen medyanın en etkili aracı görsel olarak algıya ve hafızalara daha hızlı nüfus edebildiği için televizyondur.
Televizyondaki programlar, diziler ve haberler toplumsal yaşamın en önemli belirleyenlerinden biri…
Medya haber üretim sürecinde ortaya yeni bir şey koymaz, zaten olmuş veya var olan bir olayı ideolojik süzgeçten geçirerek yeniden üretir. Dolayısıyla haber diline dikkat ettiğimizde, büyük oranda çarpıtılmış, yönlendirici manipülatif bir dille karşılaşırız.
Örneğin, bir kadın cinayetinde "Alkollü kadın önce tecavüze uğradı sonra öldürüldü" diye bir başlık atılırsa; burada kadının alkollü olduğu için veya mini etek giydiği için tecavüze uğradığı ve öldürüldüğü algısı yaratılmak istendiğinden emin olabiliriz.
İşin bir de yalan habercilik tarafı vardır ki, saray medyasının büyük çoğunluğu doğrudan sipariş edilmiş böyle yalan ve komplo teorisi üreten haberlerle doludur.
Günlük hayatımızın çalışma saatlerinden arda kalan büyük bir kısmını kapsayan dizilerde de benzer alt metinleri bulmak çok zor değildir. Ne yazık ki güncel politikayı takip ettiğimiz nadir araçlardan biri olan tartışma programları da Türkiye gibi karmaşık politik süreçlerden geçen bir ülkede oldukça seviyesiz ve manipülatif…

Alternatif medya

Toplumsal rolleri ve günlük hayatın politizasyonunu, iktidarın erkek egemen, muhafazakâr ve neoliberal politikalarına göre yorumlayan ve yönlendiren medya araçları toplumun bütün değerlerine nüfuz etmiş durumda.
Bireysel tutumlar alıp, medya araçlarından uzaklaşmak dışında, medyanın dönüşümü de toplumsal olarak gerçekleşecek başka devrimci çıkışlarla ortak ilerleyebilecek bir süreç.
Hâlihazırda sınırları olan medya kurumları ve kalitesiz habercilik anlayışları AKP/Erdoğan müdahalesiyle giderek teşhir olunca; daha kaliteli, dürüst ve özgür bir habercilik anlayışında sıçrama yaşandı. Yüzlerce gazetecinin tutuklandığı, onlarca televizyon kanalının, gazetenin kapatıldığı politik atmosferde, iktidarın bu müdahalesi kendi tepkisini yaratmış oldu.
İnternet üzerinden yayın yapan alternatif haber siteleri ve hızla yayılan kirlilik ortamını içermesine rağmen sosyal medya bile bu tepkiye en açık örneklerdir.

Yeni emek rejimine karşı işçi sınıfı direnişi yükseltebilir.

2018'de sınıfın gündemi ekmek kavgası

8 saatlik iş günü, kurallı çalışma, emeklilik, sosyal güvence, sosyal ve ekonomik haklarının gaspıyla karşı karşıya. Finans kapital büyük bir soğukkanlılıkla sınıfı kötürüm ve köle haline getirip, onu ucuz işgücü nesnesine çevirmek istiyor.

Volkan YARAŞIR

1. sayfadan devam

Sınıftan yükselecek her tepkiyi boğmak, iktidar ve tahakküm ilişkilerini içselleştirmek ve sınıf içinde sürekli yıkım ve tahribat yaratarak onu felç etmek arzulanıyor.

Özgün bonapartizm

En başta sınıfın paternalist düzenlemelerle atomize edilerek şekilsizleştirilmesi amaçlanıyor. Paternalist ve özgün bonapartist uygulamalarla yeni rıza mekanizmaları inşa ediliyor. Çünkü her şey sınıfın kontrolüne bağlı. Sermaye fraksiyonları arasında "lanetli pay" da ancak sınıfın tahakküm altında tutulmasıyla olanaklı. Grevlerin bakanlar kurulu kararınca basit nedenlerle ertelenmesi, yeni iş yasaları, OHAL uygulamaları bunun en somut göstergeleri oluyor.

Total devlet

İşçi sınıfının bilincinde ve kimliğindeki aşınma, örgütlenme ve eylem kapasitesinde zaafiyetler sınıfın bir özne olarak konumlanmasını engelliyor. Sendikal örgütlenmelere yönelik sistematik saldırılar, her direniş ve eylemin OHAL gerekçesiyle engellemesi, temel haklarının gasp edilmesi artık günlük vakalara dönüştü. Devlet bu süreçte en ufak hak talebini şiddetle boğuyor. Kısaca devletin yeniden yapılanarak total devlete dönüşmesi sürecin ayrılmaz parçası olarak işliyor.

Yeni rejim, yeni emek rejiminin kurulması üzerinden ancak kendini var edebilir. Yani ucuz ve kölece çalışmayı koşullayan emek rejimi yeni rejimin varlığını belirliyor. Bu manada sınıfın kavraya dönüştürülmesi stratejik önem taşıyor.

Sınıf mücadelesi ve bu mücadele içinde şekillenen sınıfın otonomisi her şeye rağmen son derece önemli olanaklar sunuyor.

Sınıfın otonomisi

İşçi sınıfı tarihinin en karanlık döneminden geçiyor. İşini, ekmeğini ve geleceğini kaybetme riskini yaşıyor. 8 saatlik iş günü, kurallı çalışma, emeklilik, sosyal güvence, sosyal ve ekonomik haklarının gaspıyla karşı karşıya. Finans kapital büyük bir soğukkanlılıkla sınıfı kötürüm ve köle haline getirip, onu ucuz işgücü nesnesine çevirmek istiyor.

Her şeye rağmen sınıf gelişmelere karşı ısrarlı bir şekilde örgütlenerek, saldırılara karşı direnerek varlığını koruyor.

2018 Kavga yılı

Havzalarda ağırlıkta sendikalaşmak için, işten atılmalara ve ücret gasplarına karşı gerçekleşen lokal eylemler sınıfsal öfkenin en somut biçimi olarak dikkat çekiyor. Şark Mensucat, Doubleem Tekstil, Sumimoto, Eren, Soler işçilerinin eylemleri son dönemde öne çıkan eylemler oldu.

Ayrıca metal işçilerinin içinde olduğu TİS süreci ise olağanüstü potansiyeli içinde biriktiriyor. Kent ve havza grevlerinin nesnel zeminleri bu süreçte açığa çıkabilir.

Sınıf her eylem ve direnişten öğreniyor, öğrenerek yapıyor. En başta ekmeği ve işi için, geleceği ve varlığı için otonomisine dayanarak harekete geçiyor. 2018 yılının işçi sınıfı için bir mücadele ve kavga yılı olması kaçınılmaz.

Sınıfla iç içe geçmiş bir hareketin siyasallaşmasına zemin hazırlanmalı.

Hareketlilikten sınıf hareketine

Eylemler hem öğretici hem de ileriye dönük örgütlenmelerin önünü açıyor. Sendikalar, dernekler gibi kurumlarda konumlanma ihtiyacını açığa çıkararak hak arama refleksinin gelişmesine zemin hazırlıyor.

Emrah ARIKUŞU

Daha önceki yazılarda sendikaların sınıf hareketi içindeki zaafları sonucu önlenemeyen çöküşüne işaret ettik, ayrıca solun işçi sınıfı hareketi içindeki konumlanma anlayışının eksiklerine dikkat çekmeye çalıştık. Bu değerlendirmelerin ardından politik ortama baktığımızda işçi sınıfı hareketinin mayalandığına dair belirlemeler yapılabilir mi? Kuşkusuz, biz "Evet" yanıtını vereceğiz.

2017'de işçi eylemleri

İşçi eylemlerinin verilerini toplayarak, analizlerde bulunan Emek Çalışmaları Topluluğu Kasım ayında, 2017 yılının ilk 6 ayının işçi eylemleri raporunu yayınladı. Sadece bu rapora bakarak bile işçi sınıfı hareketinin canlandığını ifade edebiliriz. Rapora göre özellikle Suruç ve Ankara katliamları ve sürekli patlayan bombalar sebebiyle eylemler durma noktasına gelse de ayda ortalama 52 eylemle 2015 yılında çok sayıda işçi eylemi oldu. 2016 yılı boyunca özellikle 15 Temmuz sürecinde bir geri çekilme yaşanmış eylem sayısı ayda ortalama 43'e gerilemiş. Oysa 2017'nin ilk altı ayında ayda 47 eylem yapılmış. İkinci 6 aylık dilimde ise gün gün eylemlere tanık oluyoruz. Bu gidişattan hareketliliğin daha da artacağını öngörebiliriz.

Eylemlerin nedeni

Ekonomik krizin yarattığı yoksullaşma, işsizlik ve geleceksizlik batağı, günlük yaşanan geçim derdi, enflasyon karşısında eriyen ücretler umarsızlığa ve yalnızlaşmaya sebep olurken işçiler çıkış arıyor. İş yerlerinde hak gaspları, baskı, hakaret, mobbing, ücretlerin ödenmemesi ya da geç ödenmesi, en ufak bir itirazda işten atma tehdidi işçi sınıfını "yeter" diyecek raddeye getirmiş durumda.

Bu durum işçi sınıfında sorunlarının bilincine varma ve çözme iradesi gösterme, ekmeğini büyütme refleksini geliştiriyor. Tabii ki bu kadar belirsizliğin olduğu ortamda işçiler derin çöküntüler yaşayarak çürüme de yaşıyorlar.

Yeni bir yol arayışı

Bu eylemler sonucunda işçiler sermayenin karşısında bir sınıf olma gerçekliğini yaşıyor. Eylemler hem öğretici hem de ileriye dönük örgütlenmelerin önünü açıyor. Sendikalar, dernekler gibi kurumlarda konumlanma ihtiyacını açığa çıkararak hak arama refleksinin gelişmesine zemin hazırlıyor.

Özellikle son dönemde toplu iş sözleşmelerinde dayatılan düşük zam, sosyal hakların tasfiyesi, güvencesizlik, sendikaları işlevsizleştirme politikaları ya da yandaş, patron sever, sarı sendikacılık anlayışının yaygınlaştırılması sonucu fiili meşru eylemlerin önü açılıyor.

Öte yandan iş kanununda yapılan tırpanlamalar, arabuluculuk yasası, haftalık izinlerin kalkması, işe iade ya da ücret davalarının uzaması gibi durumlar ise işçileri kendi adalet arayışına itiyor. Baskı ve zor karşısında işçi sınıfı sermayeye kendi zorunu dayatıyor.

2018'de işçi sınıfı kazanacak

Sol görmese ya da görmek istemese de nesnel olarak bir sınıf hareketliliğinden bahsediyoruz. Bunun sınıf hareketine evirilip evirilmeyeceğini iradi müdahaleler belirleyecektir. Ekonomik talepler ekseninde gelişen işçi sınıfının hareketi içinde konumlanarak hareketin önündeki barajların parçalanması gerekiyor. Bu noktada sınıfla iç içe geçmiş bir hareketin siyasallaşmasına zemin hazırlanmalıdır.

Bu iş "etkin" muhalefete, her şeyin "iyi" olacağı yalanlarına, işçilerden "fedakârlık" isteyen anlayışa meydan verilmeden bir an önce başarılmalıdır.

Kimler büyüyor?

Sınıf sömürüsüne dayalı neoliberal politikaların uygulayıcısı olan AKP iktidarında büyüyen yine finans kapital oluyor.

Serkan NAR

Türkiye gündemin yoğunluğu, siyasalda ders konusu olabilecek nitelikte seyrediyor. Türkiye Zarrab davasına kilitlenmişken hemen ardından Kemal Kılıçdaroğlu'nun Man Adası, belgelerini açıkladı. Zamanlamanın manidarlığını bir kenara bırakırsak, Erdoğan 15 Temmuz'un hemen ardından yaşadığı şokun bir benzerini yaşadı. 15 Temmuz'un şokunu 'Kazlıçeşme ruhu'yla atlatan Erdoğan'ın imdadına bu kez Kudüs ve TÜİK yetişti.

Büyüme

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), üçüncü çeyrek büyüme rakamlarını açıkladı. TÜİK'e göre Türkiye ekonomisi temmuz-ağustos-eylül aylarını kapsayan üçüncü çeyrekte yüzde 11,1 gibi bir rekor oranda büyüdü.

Gayrisafi yurtiçi hâsıla (GSYH) üçüncü çeyrekte bir önceki yılın aynı çeyreğine göre yüzde 11,1 arttı. Üretim yöntemiyle gayrisafi yurtiçi hâsıla tahmini, 2017 yılının üçüncü çeyreğinde cari fiyatlarla yüzde 24,2 artarak 827 milyar 230 milyon TL oldu. Böylelikle Türkiye büyümede 2011 üçüncü çeyreğinden bu yana en yüksek seviyeyi gördü, tüm tahminleri de aşmış oldu.

Kazın ayağı öyle mi?

TÜİK verilerine göre, baz etkisinden arındırılmış milli gelirin büyümesi 2016'nın son çeyreğinde yüzde 4.9 iken, sonraki çeyrek dönemlerde, sırasıyla yüzde 1.6 ve 2.2 olmuş; içinde bulunduğumuz dönemde ise sadece yüzde 1.2 olarak gerçekleşmiştir. Yani, mevsim ve takvim etkilerinden arındırıldığında yüzde 11,1'lik büyüme bir yanıltma barındırıyor.

15 Temmuz'da yaşanan gelişmeler ve sonrasında yaşanan siyasi şoklar nedeniyle Türkiye ekonomide ciddi bir daralma yaşanmış ve büyüme hızı 0,8 oranında daralmış idi. Dolayısıyla, 2017'nin üçüncü çeyrek performansı zaten daralmış bir ekonominin performansı ve istatistiksel olarak abartılı bir yanılsamayı içinde barındırmaktadır. Türkiye ekonomisi son dört çeyrek dönemde aslında yavaşlamaktadır.

Büyüyen sermaye

Türkiye uluslararası işbölümünde taşeronlaştırılmış, ucuz işgücü deposu ve ithalat cenneti biçiminde "yükselen piyasa ekonomisi" olarak tanımlanıyor. Sınıf sömürüsüne dayalı neoliberal politikaların uygulayıcısı olan AKP iktidarında büyüyen yine finans kapital oluyor.

Şirket kârlarının 9 aylık artışı yüzde 55'i buluyor. Borsada işlem gören şirketlerin 9 aylık kâr toplamı bir yılda 12,3 milyardan 19 milyar liraya çıktı. Büyüme rekorları gelirken, kârlar tüm zamanların tavanını yapıp enflasyonu 5'e katlarken emeğin gelirden payı azaldı. Şirketlerin milli gelirden aldığı pay ise yüzde 48,7'den yüzde 52,2'ye yükseldi.

İşçiye düşen

İşgücü ödemelerinin milli gelirden aldığı pay yüzde 32,7 oldu. Geçen yıl aynı çeyrekte işgücünün aldığı pay yüzde 35,6'ydı.

Yani işçinin emekçinin payına düşen yine küçüldü. Sadece sermaye büyüyor ve işçilerin payı hiç büyümüyorsa bu gerçek bir büyüme değildir. Rant ve sıcak para ekonomisine dayalı geçici bir büyümedir. Üstelik istikrarsız ve tek bir çeyreğe odaklı (zaten hileli) bir büyüme oranı tek başına hiçbir şey ifade etmez.

2018 Asgari ücretin görüşmelerin yapıldığı bu dönemde, Asgari ücretin açlık ve yoksulluk sınırının altında kaldığı eleştirilerine karşı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sarıeroğlu, taraflardan ekonomik gerekçelerle "fedakârlık" beklediğini belirtti. Madem büyüdük, büyüme rakamları neden bu görüşmelerde belirleyici olmadı?

İsrail'de zulüm içeride ve dışarıda devam ediyor

İsrail: Mazlumdan zalim olur mu?

Kapitalist toplumların egemen iktidar ve mülkiyet ilişkileri, bir zamanlar bu ilişkilerin yarattığı faşist terörün mazlumlarını zalimlere dönüştürüyor ve asıl kanser hücresi olan kapitalist sömürüyü görmelerini engelliyor.

Murat ÇAKIR

İsrail 1948'de Filistin'i işgal ederek kurulurken, Holocaust'tan kurtulan Yahudi mülteciler için "güvenli yurt" olacağı iddia ediliyordu. Aradan geçen 70 yıl sonrasında ise bu "güvenli yurt" bugün İsrail'de yaşayan yaklaşık 42 bin mülteci için her an yurt dışı edilebilecekleri bir hapishaneye dönüştü.

Çoğunluğu enterne edilen, devlet kurumlarınca kötü muameleye tabi tutulan ve ırkçı kampanyalara maruz bırakılan mülteciler, Apartheid rejiminin yeni egemenlik aracı hâline getirilmiş durumdalar. Asıl suçları malum: Yahudi olmamak!

Eritreli mültecilere hiçbir hak yok

Kimi yaklaşık on yıldır İsrail'de yaşayan mültecilerin büyük çoğunluğu Eritreli. İkinci büyük grubu ise iç savaştan kaçan Sudanlılar oluşturuyor. Mülteciler, İsrail Cenevre Mülteciler Konvansiyonu'nun kabul edilmesi için çok uğraşmıştı, hiç bir hakları yok. Çalışma yasağına rağmen iş bulup çalışanların işverenlerine herhangi bir yaptırımda bulunulmuyor.

Elbette mültecileri açlık sınırında çalıştırmaları için. Mülteciler sağlık ve sosyal hizmetlerden faydalanamıyorlar.

Her an tutuklanıp, yurt dışı edilme tehlikesiyle yaşamak zorundalar ki böylece her ücreti kabul edebilsinler.

Hükümet mültecileri "illegal sızmaları önleme yasası" çerçevesinde ele alıyor. Yasa 1950'de yerlerinden edilen Filistinlilerin geri dönmelerini engellemek için çıkartılmıştı.

Hükümet 2011'de bu yasa temelinde bir karar alarak, "ülkenin güvenliğini tehdit eden ve Yahudi karakterini değiştirmeyi amaçlayan illegal sızmalarla mücadele" gerekçesiyle Eritreli ve Sudanlı mültecileri tutuklamaya başladı.

Irkçı kampanyalara maruz bırakılan mülteciler, Apartheid rejiminin yeni egemenlik aracı hâlinde.

Mülteciler yeni tehdit

Oluşturulan yeni "düşman resmi" ve hükümetin yürüttüğü ırkçı kampanya ile zaten güvenlik ve demografik yapının değişmesi söz konusu olduğunda paranoyak korkulara kapılan Yahudi kamuoyunun -özellikle Tel Aviv'in güney mahallelerinde yaşayan yoksul İsrailli emekçilerin-dikkatini sorunların asıl nedenlerinden uzaklaştırmak ve aynı zamanda mültecilerin ülkede kalış sürelerini azaltmak hedefleniyordu.

Kampanya, Başbakan Netanyahu'nun "mülteciler güvenliğimizi tehdit ediyor" veya bakan Miri Regev'in "Sudanlılar halkımız içinde büyüyen kanser hücreleridir" türünden açıklamalarıyla kamuoyunu etki altına aldı.

Hükümet kısa bir süre önce Ruanda ile mülteci antlaşması için görüşmelere başladı.

Basına yansıyan haberlere göre İsrail hükümeti Ruanda'ya geri kabul edeceği her mülteci başına 5.000 Dolar vermeyi taahhüt ediyor.

Eskinin mağduru yeninin ırkçısı

Diğer taraftan İsrail-Mısır sınırında 245 km'lik bir çit örülüyor. Gerici İsrail hükümeti bu tedbirlerle ülkeyi ve toplumu "güvenlik tehditleri" karşısında koruduğunu iddia ediyor.

Mültecilerin Yahudi olmamaları ve ten renklerinin siyahî olması, hükümetin ırkçı kampanyası ile birleşince, İsrail toplumunda ırkçı yaklaşımlar kök salıyor. Irkçılığın mağduru olan Yahudi toplumunun bu durumu trajik olsa da, önemli bir gerçeğe işaret ediyor: kapitalist toplumların egemen iktidar ve mülkiyet ilişkileri, bir zamanlar bu ilişkilerin yarattığı faşist terörün mazlumlarını zalimlere dönüştürüyor ve asıl kanser hücresi olan kapitalist sömürüyü görmelerini engelliyor.

Ateşten denizleri, mumdan kayıklarla geçmek

Riyad'a füzeler yağdırmaya başlayan Husiler, Yemen'i Suudi hanedanlığı için ateşten denizlere çevirdi. Arabistan ise, denizi mumdan kayıklarla geçmeye çalışıyor.

Mahmut DURKAL

Suriye savaşında yaşanan başarısızlıklar sonucunda, Ortadoğu'yu ortak düşman İran'a karşı yeniden dizayn etmek isteyen ABD ile Suudi Arabistan'ın (SA) yeni planları, içerisinde birçok kırılganlığı barındırmakta.

Bu kırılganlıkları olası iç ve dış tehditleri bastırarak önlemeye çalışan Suudilerin, kendi iç sorunlarına nasıl bir çözüm getireceği merak konusu. Dışarıda ise en temel problem Yemen'deki Ensarullah hareketi.

Yemen'in yakın siyasi tarihi

2011'de başlayan "Arap Baharı" ile herkes gözünü Libya, Tunus, Mısır ve Suriye gibi ülkelere çevirmişti. Arka planda kalan Yemen'de ise aç ve yoksul olan Yemenliler, Salih'e karşı bir ayaklanma başlatmıştı.

Bu ayaklanma üzerine SA devreye girmiş ve Salih'i görevden aldırarak yerine yardımcısı Mansur Hadi'yi getirmişti. Hadi, Salih'in tekrar iktidarı alabileceği korkusuyla Husilere kısmen destek vermek zorunda kalmıştı. Fakat bunu sorunlarını çözmek için değil, Husiler ile diğer muhalifleri karşı karşıya getirerek Husileri zayıflatmak için yapmıştı.

O dönemde "yeni hükümetin kurulması ve bu hükümette bütün tarafların olması" talebi yerine getirilmeyen ve oyalanan Husiler, başkent Sana'ya doğru yürümeye başlayınca Salih ile bir ittifak geliştirdiler. Bu ittifak sonucu Hadi, istifa ederek SA'na sığınmış ve böylece Suudi destekli hükümet çökmüştü.

Buradaki denetimini yitirirse kendi güvenliğinin tehlikeye gireceğini bilen SA, 2015'te bir koalisyon kurup Yemen'e saldırmaya başladı. Yemen'e "eğer boyun eğmezseniz sizleri ilk çağa döndürürüz" diye tehditler savurmaktan da geri durmadı.

Ortadoğu'nun ABD tarafından şımartılan çocuğu SA, yıllarca Suriye'de var olan savaşı körükleyen, cihatçıları finanse eden, düzmece kimyasal senaryolar çekip "Katliam var" diye ortalığı velveleye veren baş aktör konumundaydı.

Tüm bunları yaparken adeta kendi arka bahçesi olarak gördüğü, dünyanın en fakir ülkelerinden biri olan Yemen'de ise katliam üstüne katliam yapmaktan hiçbir zaman geri durmadı.

SA'nın saldırıları sonucu 25 milyonluk Yemen'in 7 milyonu kıtlığın pençesinde, nüfusun %70'i ise insani yardıma muhtaç halde.

Salih'in öldürülmesi ve sonrası

Bunca saldırı ve ablukaya rağmen Yemen'e boyun eğdiremeyen SA, çareyi son olarak içeride kurulan ittifakları dağıtmakta aradı. Salih ile uzun uğraşlar sonucu anlaşan Suudiler'e Husiler, Salih'i öldürerek cevap verdi.

Salih'in öldürülmesi SA'nın hamlelerini daha da hızlandırmış durumda. Salih'in öldürülmesi sonrasında bölünen Kongre Partisi'nin üyelerinin bir kısmı SA ile ittifak kurmaya yöneldi. Diğer yandan Salih'in ölümü ardından Yemen Müslüman Kardeşleri'nin siyasi partisi Islah Partisi Suudi saraylarında ağırlandı.

Bununla birlikte Riyad'a füzeler yağdırmaya başlayan Husiler, Yemen'i Suudi hanedanlığı için ateşten denizlere çevirmiş durumda. Arabistan ise son kertede bu denizi mumdan kayıklarla geçmeye çalışıyor ve Yemen'deki ateş bölgedeki savaşları harlamaya devam ediyor.

Suriye'deki savaş kaostan kaotik bir sürece doğru ilerliyor

SDG ile müzakerelerin seyri ve İdlib'teki gelişmeler Suriye savaşına yeni boyutlar kazandıracak ve dengeleri değiştirecek sürpriz gelişmelere gebe.

Mehmet Ali ORUÇ

Suriye'deki iç savaşta son perdeler oynanırken küresel ve bölgesel güçler tüm ağırlıklarıyla mevzilerini genişleterek yeni dengeler oluşturmaya, pazarlık masasında önemli yerler kapmaya çalışıyorlar. Deyr-i Zor ve İdlib'teki gelişmeler, Suriye'nin siyasal haritasını belirleyecek düzeyde.

Esad-SDG karşı karşıya

Rakka operasyonuyla eşik atlayan, giderek ete kemiğe bürünen Kuzey Suriye Demokratik Federasyonu ile birlikte Kürt Hareketi, Esad rejimi ile diyalog kapılarını aralıyor. Esad rejimi ile Suriye Demokratik Güçleri (SDG) arasında görüşmeler, savaş riskini de barındıran çeşitli olasılıkları içeriyor.

Ancak Esad'ın "ABD komutası altında faaliyet gösteren gruplar vatan hainidir" çıkışı siyasi sürecin yönünün savaş olabileceğine işaret etti. Fakat SDG ile savaş seçeneğinin öne alınması Esad için çok büyük bir risk taşımakta.

Rusya Kürtlerle olası çatışmanın parçası olmak istemiyor. Deyr-i Zor'da bir yandan Rusya ile SDG belli yerlerde ortak operasyon yaparken diğer yandan kentin kırsal kesimlerinde Esad güçleriyle SDG arasında çatışmalar yaşanıyor. Siyasi çözüme dair masaya oturmadan önce Esad ile SDG karşılıklı olarak el yükseltme çabası içerisindeler.

Türkiye'nin İdlib hesapları

İdlib, önümüzdeki süreçte yeni gelişmelerle Suriye savaşına yeni boyutlar kazandıracak olan kritik bir yer.

İdlib savaşının askeri sonuçları aynı zamanda politik sürecin de yeni bir dönemini oluşturacaktır.

Türkiye, Cerablus-El Bab cebinden sonra İdlib'te asker konuşlandırarak Suriye'nin geleceğini şekillendirecek süreçte daha fazla söz sahibi olmayı umuyor. İstanbul'da "Suriye Aşiretler Yüksek Konseyi" adıyla toplanan Suriyeli Sünni, Arap ve Türkmen aşiretler, selefi cihatçı örgütlerin Suriye'de tasfiye olmasının ardından oluşan boşluğu doldurmak amacıyla "Ulusal Ordu" kuracaklarını deklare ettiler. İdlib üzerinden ÖSO ile yeterli motivasyonu sağlayamayan Türkiye, "Ulusal Ordu" kurmayı hedefleyen aşiretler toplantısı ile cihatçı selefi örgütlere alan açmak istiyor. Böylece hem İdlib'de söz sahibi olmayı hem de Afrin'e saldırısında yedek güç oluşturmayı hedefliyor.

İnisiyatif Rusya'da

Suriye'de inisiyatifi eline alan Rusya, bir taraftan Soçi'de "Suriye Ulusal Diyalog Kongresi"ni topluyor, diğer taraftan askeri güçlerini Suriye'den çekmeye başlıyor.

Böylece Rusya, İdlib'e sıkışan cihatçıları kuzeyden Türkiye'ye, güneyinden de yavaş yavaş ilerleyen Suriye ordusu ve İran destekli milis güçlere temizleterek bir Afganistan sendromu daha yaşamanın önüne geçmiş oluyor.

SDG ile müzakerelerin seyri ve İdlib'teki gelişmeler Suriye savaşına yeni boyutlar kazandıracak ve dengeleri değiştirecek sürprizlere gebe. Suriye'de süregelen savaş kaostan kaotik bir sürece doğru ilerlemekle birlikte, derinleşerek tekrardan büyük bir ölçeğe ulaşma riskini de barındırıyor.

AB giderek artan iç çelişkilerini aşamıyor

AB'nin PESCO umudu

Emekçilerin görevi ise, tam da bu dehşetin tekrar etmesini engellemek, kendisini dokunulmaz Papa sanan emperyalist sermaye gruplarını ve devletleri megolamanyak paylaşım hırslarıyla birlikte tarihe gömmek.

Alp KAYSERİLİOĞLU

Birleşik Kraliyet'in "çıkma" kararından sonra aşırı hızlanan AB'nin askerileşme süreci, 2017 biterken önemli bir aşama daha kat etti. AB'nin 25 ülkesinin Dışişleri Bakanlarının 11 Aralık 2017'deki toplantısında, 13 Kasım 2017'de kağıt üzerinde anlaşılan (PESCO kısaltması altında düzenlenen) birleşik ve koordineli askerileşme ve askeri faaliyetler süreci hayata geçirilmeye başlandı.
PESCO'nun iki temel dayanağı var: İlk olarak bazı "projeler" kapsamında farklı ulusal orduların bölüklerinin beraber ve koordineli hareket etmesine izin veriyor. 11 Aralık toplantısında bu tarz 17 projeye imza atıldı. İkinci olarak, Danimarka ve Malta dışında bütün ülkeleri, askeri harcamaları yükseltmeye ve özellikle donanım ve yeni askeri teknoloji araştırma ve üretme konusuna odaklanmaya zorunlu kılıyor.

AB çapında Bismarckçılık

Artık AB'de – bütün AB'yi bağlamasa da – bireysel "projelere" konsensüs yerine çoğunluk prensibiyle katılan AB üye ülkelerin, birleşik dış politika ve askeri faaliyet yürütmeleri mümkün.
PESCO'dan önce birleşik askeri faaliyet zaten hemen hiç yokken, birleşik dış politika ise çoğunlukla Birleşik Krallık veya Fransa'nın vetosuyla engelleniyordu. Bu engeller artık fiilen ortadan kalktı.
Amaç net, Alman Savunma Bakanlığının sözleriyle: "Savunma Birliğine doğru ilk adımlar". Böylece, önceden özellikle askeri birlik olarak kurulmayan AB, hızlıca tam da öyle bir birliğe doğru ilerlemeye başladı.

Küresel hamlelere doğru!

Bunun nedenleri ise, aşikar. 2016'da yaşanan Brexit tartışmalarıyla beraber çok açık bir şekilde AB'nin kendisini artık küresel seviyede bağımsız bir aktör olarak ortaya koymaya çabaladığı belirginleşmişti.
Dönemin bütün resmi ve fiili strateji belgeleri bunu vurguluyor. Trump'ın seçimi bu süreci hızlandırdı.
PESCO'nun ikinci önemli nedeni, içe dönük.

PESCO ardından

PESCO'nun kabulüyle beraber, Almanya Savunma Bakanı von der Leyen yeniden açık bir şekilde bunu dillendirdi: "AB Savunma Birliğiyle AB entegrasyon süreci yeni bir ivme kazanıyor." Stratejik-askeri birleşme/savaş üzerinden siyasi birleşmeyi ilerletme taktiği uygulanıyor.
Çünkü AB bloğunun en önemli sıkıntısı henüz hala bu noktada… Senelerdir özellikle Alman elitleri, AB bloğunun blok olarak Dünya'nın en güçlü ekonomisi ve nüfus olarak en büyükleri arasında olduğunu, ancak bu potansiyellerin yeterince kullanılmadığını vurguluyor. "AB ülkeleri birey ülkeler olarak zayıf kalıyor ve orta-uzun vadede kaybediyorlar, ancak ortaklaşarak küresel arenada var olabilirler, niye buna göre hareket edilmiyor?" diye soruyorlar.

Çelişkiler dolu bir birlik

Cevap net: Çünkü AB pek de organik bir birlik değil, aynı zamanda farklı emperyalist/kapitalist güçlerin rekabetini azgınlaştıran bir özel işbirliği biçimi. Tam da bu sebeple AB'nin birey emperyalist/kapitalist güçlerinin çıkarları sürekli bir birbirleriyle çakışıyor. Nihayet birlik olunduğu düşünülen askerileşme ajandasında da, özellikle Fransa ve Almanya arasında askerileşmenin nasıl yönetileceğine ve amacına dair sürekli tartışmalar yaşanıyor.
Zaten, iktisadi ve siyasi konularda da bu gerilim-çelişki egemen… Çünkü AB sürecinden katılımcı bütün emperyalist güçler kazanmış olsa da, en fazla Almanya'nın kazandığı aşikar. Bütün Avrupa bundan şikâyet ediyor zaten, halkları da elitleri de. Özellikle Fransa ile sınai rekabette dengeler son senelerde net olarak Almanya lehine gelişiyor.

Taktik hamleler

Onun için AB'yi yönetme konusunda da Fransa, neo-liberal düzene hiçbir müdahalede bulunmama ama üstüne "yüzeysel bir sosyal-demokrat yeniden bölüşüm" sosu ekleme önerisi yaptı. Ve bu eksende AB'nin "güney" ülkelerini Almanya'ya karşı bir cephede toplamaya çalıştı. Almanya, çok sert bir şekilde bu önerilere muhalefet etti.

Emperyal fanteziler ve direniş

İşte, bütün Avrupa emperyalistleri AB bloğunun neden daha birleşik bir dünya gücüne dönüşmediğine şaşırıyor; ancak, herkes bu "birleşmeyi" kendi çıkarları doğrultusunda düşlediği için, her yerde çelişki oluşmasının doğal olduğunu görmüyor veya görmek istemiyor. Kendi içinde bu kadar çelişki içinde olan bu bloğun, stratejik-askeri bir birleşme yönündeki adımlarla daha sıkı bir entegrasyona ne kadar varabileceği belirsiz, sonucu süreç gösterecek.
Her halükarda emekçilere, söz konusu manik emperyal fantezilerden, egemenlerin çıkarları için yok olmak dışında hiçbir pay çıkmaz. Emekçilerin görevi ise, tam da bu dehşetin tekrar etmesini engellemek, kendisini dokunulmaz Papa sanan emperyalist sermaye gruplarını ve devletleri megolamanyak paylaşım hırslarıyla birlikte tarihe gömmek.

ABD: Tuz kokarsa ne yapılır?

Açıklanan strateji dört temel üzerine inşa ediliyor: Ana vatanı, Amerikan halkını ve Amerikan yaşam tarzını korumak, Amerikan refahını ileri taşımak, güç yoluyla barışı korumak ve Amerikan etkisini ilerletmek

Hasan DURKAL

Artık Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) güç kaybettiği bilinen bir gerçek... Tek kutuplu dünya artık yok, çok kutuplu dünyadan söz edebiliriz ancak. Çin ve Rusya (tekrardan) dünya sahnesine çıkıyor, Almanya önderliğinde Avrupa Birliği ABD'den gitgide uzaklaşıp, daha bağımsız bir emperyalist politika yürütüyor. Yine de tüm bunlara rağmen ABD halen hiç kuşkusuz en kuvvetli emperyalist güç olma özelliğini sürdürüyor.
Trump'ın başkanlığı ise, bu güç kaybının hem ifadesi, hem de hızlandırıcısıdır. Kaotik bir ilk yıl geçmek üzere ve artık Beyaz Saray'da güç dengeleri yavaşça oturmaya başlandı. Belli ki, Trump'ı ilk destekleyen sermaye ve devlet fraksiyonları itibar kaybediyorken, küresel eğilimli statükocular şimdilik çıkış yaşıyorlar.

"Ulusal güvenlik" stratejisi

1986 tarihli Goldwater-Nichols yasasına göre; her ABD başkanı yılda bir "ulusal güvenlik stratejisi" belgesi yayımlamak zorundadır. Ronald Reagan dışında hiçbir başkan bunu her yıl yapmadı. Trump ise ilk senesini hamleler yaparak bitirmeyi hedefledi. Kudüs açıklamasının ardından böyle bir belgeye imza atıp, ardından da "kendi" vergi reformunu Kongre'ye sundu.
Açıklanan strateji dört temel üzerine inşa ediliyor: Ana vatanı, Amerikan halkını ve Amerikan yaşam tarzını korumak, Amerikan refahını ileri taşımak, güç yoluyla barışı korumak ve Amerikan etkisini ilerletmek.

Daha saldırgan emperyalizm

68 sayfadan oluşan raporda Trump önderliğinde ABD sermaye sınıfı kendisine yeni düşmanlar yaratıyor. Ama tabi düşman yerine rakip ifadesini kullanıyor. Yine de emperyalist saldırganlık konusunda net bir dil kullanımı göze çarpıyor: "Askeri gücümüzü kimsenin arkasında kalmayacak şekilde yeniden inşa edeceğiz." Belgede Çin, İran Kuzey Kore ve Rusya'ya yönelik keskin ve sert ifadeler kullanıldı. Rusya ve Çin "Amerikan etkisine, değerlerine ve zenginliğine meydan okuyan rakipler"; İran ise "dünyada teröre en büyük devlet desteğini veren ülke" ve yine İran ile Kuzey Kore "haydut devletler"; olarak tanımlanıyor.
Ortaya çıkan şudur: bu stratejinin mimarları ABD'nin artık iyice güç kaybettiğine görüyor ve rakiplerini net bir şekilde tanımlıyor. Aynı zamanda, çok kutuplu dünya düzenine geçişi kabul etmediğini ve ABD merkezli tek kutuplu bir dünya inşa etmek istediğini ifade etmiş oluyor.

Çin ile ilişkiler

Raporda ağırlıklı olarak Çin'in yükselişi işleniyor. Çin ile birlikte Rusya'nın Amerikan değerlerine ve çıkarlarına aykırı davrandıklarının altı çizilirken, Çin'in ABD'yi Hint-Pasifik bölgesinden çıkarmak istediği de raporda yer alıyor.
Bu noktada raporda yeni bir kavramsallaştırma göze çarpıyor. ABD artık Asya Pasifik bölgesini, Hint-Pasifik bölgesi olarak adlandırıyor. Bu adlandırma Hindistan'ın batı kıyılarından ABD'nin batı kıyalarına kadar uzanan geniş bir coğrafya için kullanılıyor.

İç cephede sertleşme

Dış politikadaki yeni hamlelerle eş zamanlı olarak, iç politikada Trump vergi reformuyla şimdiye dek en büyük başarıya imza attı. Bu yasaya göre, "kurumlar vergisi oranı 2018 itibariyle yüzde 35'ten yüzde 21'e indiriliyor. Bireysel gelir vergisi oranları 2018'den itibaren 10 yıl boyunca birkaç puan aşağı çekiliyor. Farklı gelir gruplarına göre yüzde 10, 15, 25, 28, 33, 35 ve 39,6 şeklinde uygulanan oranlar, yeni kanun ile yüzde 10, 12, 22, 24, 32, 35 ve 37 oluyor." Böylece hükümetin vergi geliri $1,5 trilyon azalmış oluyor. Bunun anlamı kolayca anlaşılır. Gelir açığı kapatılmalıdır. Ve zaten ABD'de güçsüz olan refah devletini tamamen baltalamak isteyen Cumhuriyetçiler sabırsız bir şekilde atağa geçmek istiyor. Sağlık sigortası, yoksullara ve işsizlere destek fonları, kamusal eğitim, çevre koruma programları vb. darağacına götürülecek.
Bilinmeli ki, bu saldırılar tepkisiz kalmayacak. Çeşitli hareketler ve oluşumlar son yıllarda güçlendi; alt sınıflarda bu gibi saldırılara karşı örgütlenme ya da en azından ses çıkarma çabası vardır. Trump'ın seçilmesiyle birlikte bu çabalar artmış durumdadır.
ABD imparatorluğun iç ve dış politikası arasında bir diyalektik bağ vardır. Güç kaybetmenin bir göstergesi içte sertleşen sınıf savaşları. Bu vergi reformu bunun net bir göstergesidir. Fakat buna karşı tepkiler de sertleşecektir ve böylece küresel çapta sallanan ABD yeni darbeler alacaktır.

Kadınlar tüm baskılara rağmen "ehlileşmemekte" kararlı

Erkekler, iktidar ve yasaların kıskacındaki kadınlar

Erkek egemenliğinin partileşmiş biçimi olan Erdoğan/Akp iktidarının elleri üzerinde yükseltilen bir erkeklik mevcut. Sokaklardaki erkekler küçük birer iktidar şeklinde yürüyorlar.

Hatice GÖZ

Zülal Tütüncü anısına…*

AKP iktidarı dönemi boyunca sürekli artan ve yan yana getirildiğinde bir cins kıyımını ifade eden kadın cinayetlerinin sayısı giderek artıyor.

Son 15 yılda cinayetlerin oranı %2000 civarında artmış durumda. 15 Temmuz sonrası, Erdoğan'ın inşasını hızlandırdığı muhafazakâr devlet biçiminin de gereğince bu artış tırmandırıldı.

2017 yılının son aylarında kadın cinayeti sayısı 300'ü aştı. Yani sayısı yüzleri bulan kadın, boşanmak istediği, evden dışarı adım attığı, yemeğin tuzunu fazla kaçırdığı ya da hayır dediği için erkekler tarafından katledildi.

Yasal baskılar

Erkek egemenliğinin partileşmiş biçimi olan Erdoğan/Akp iktidarının elleri üzerinde yükseltilen bir erkeklik mevcut.

Sokaklardaki erkekler küçük birer iktidar şeklinde yürüyorlar.

Günde 5 kadının erkekler tarafından katledildiği Türkiye'de, sanki bunlar yokmuş haberler abartıyormuş ya da bizdeki algıda seçicilikmiş gibi davranan Erdoğan; her fırsatta kadınların haklarından kırpmayı ihmal etmiyor.

Boşanma Yasası'nın geçirilmeye çalışılması, ardından getirilen müfredat değişikliği ve en son geçtiğimiz aylarda zorla geçirilen Müftülük Yasası; iktidarın istediği toplum/aile profilini inşa etmek için attığı adımlardan en önemlileri.

Şimdilerde, kadınların en önemli kazanımlarından olan 6284 numaralı yasayı da aileyi zedelediği gerekçesiyle mercek altına almış durumdalar.

İktidarın teşviki

Tecavüzcülere verilen cezaların giderek azalması, indirimlerin artması ve çocuk istismar yaşının düşürülmesi ve daha birçok serbestinin aslında kadınların kulağında şöyle bir yankısı var: Evden çıkmayacak çıkarsan saatlerini bilecek pembe otobüse binecek biz ne kadar istersek o kadar çocuk doğuracak okumayacak işe gitmeyecek ve kocana itaat edeceksin. Türkçesi: Yaşamayacaksın. Feragat eden teslim olan ve ne olursa olsun sessizliğini koruyan bir kadın profilinin karşısında her daim mütehakkim konumda olan erkekler. İkisi arasında var olacak yaşamın doğuracağı tek şey: kadın cinayeti, taciz ya da tecavüz. Ve bunların baş sorumlusu; müsaade eden, yasal düzenleme getirmeyen aksine perçinleyen erk iktidar ve onun uygulayıcılarıdır.

Kadınların isyanı

Bunların hedefindeki kadınlar artık "kurban" konumundan isyancı konumuna yükselmiş durumda. Kadınları her gün bir bir yaşamdan koparan, bedenimiz üzerinde her türlü söylemeyi kendine hak gören iktidar karşısında kadınların birlikteliği ve buradan gelen gücü, artık çok daha fazla ve kopmaz bağlar taşıyor. Sessiz kalmayı, izlemeyi tembihleyen erkeklere karşı binler olup sokaklara akıyor kadınlar. Susmayı öğütleyenlerin, meclisin, önünde katlettikleri kadınların sesi oluyor kadınlar. Kadınlar, erkek iktidarın gözünün içine bakıyor sokaklarda. Gözlerinde yas ya da korku değil; isyan, itiraz ve öfke var. Yaşamı alana kadar da dinmeyecek bu isyan.

**Geçtiğimiz günlerde İzmir' de k atledilen üniversite öğrencisi kız kardeşimiz.*

Aramızı bulmayın, biz kendi yolumuzu çizeriz!

Aynı zamanda psikolojik baskıyı da beraberinde getirecek olan arabuluculuk aşamasında kadınlar mahkemelere başvurmadan erkeğin lehine koşullara razı edilecek böylelikle yasal hakları için mücadele etmelerinin önü kesilmiş olacak.

Nilay KUŞ

Müftülere nikâh kıyma yetkisi veren kanun tasarısının Meclis'te onaylanmasının hemen ardından iktidar bu defa boşanma davalarına gözünü dikti. Aile arabuluculuğu uygulaması üzerinde çalıştıklarını belirten Adalet Bakanı Abdülhamit Gül niyetlerini "Kanunların ruhu sosyal hayatın ruhuyla uyum sağlamalıdır." sözleri ile ifade etti.

Arabuluculuk uygulaması hukukun çeşitli alanlarında işletilmeye başlandı. Ancak aile hukuku kapsamında işletilmesi hem yasalara hem de uluslararası sözleşmelere aykırılık taşıyor.

Şeri hukuka doğru

Tüm itirazlara rağmen müftülere nikâh kıyma yetkisinin verilmesi, boşanma süreçlerine de din görevlerinin dâhil edilmesinin planlandığını gösteriyor. Laiklik ilkesini ihlal eden bu girişimler hukuk sistemini şeri hukuka evriltmenin adımları. Şeri hukukun adalet terazisinde ise erkeğin ağır bastığını söylemeye gerek yok.

Bu düzenleme ile boşanma süreci kadını uzlaşmaya ikna sürecine dönüştürülecek böylece kadınlar hakları için mücadele etmekten vazgeçirilecek. Erkeğin tahakküm devletinin en küçük birimi olan kutsal ailenin bekası ise bu şekilde sağlanmış olacak.

Koşullara razı etme

Özellikle şiddetin söz konusu olduğu boşanma davalarında arabuluculuk sisteminin uygulanması kadınların yasal hakları açısından büyük kayıpların yaşanmasına yol açacak.

Kadınlar boşanma ile beraber mal paylaşımı, nafaka, çocukların velayeti gibi birçok medeni hakkını mahkemeler yoluyla elde ediyor. Ancak bu uygulama ile boşanma sürecinde arabulucuların devreye girmesi zorunlu tutulacak.

Aynı zamanda psikolojik baskıyı da beraberinde getirecek olan arabuluculuk aşamasında kadınlar mahkemelere başvurmadan erkeğin lehine koşullara razı edilecek böylelikle yasal hakları için mücadele etmelerinin önü kesilmiş olacak.

Toplumsal baskı

Bir diğer risk ise boşanmak isteyen kadınların uzlaşma yoluyla vazgeçirilmesi ve evliliğe devam etmeye zorlanması. Aile içi şiddete uğrayan pek çok kadın toplumsal baskı sebebiyle kendi hayatını dilediği gibi şekillendiremiyor. Özgürlüğün kapısını aralayacak adımı atmaya cesaret edemeyip "yuvasına" hapsoluyor. Sık sık rastlanan bu acı gerçeklik şimdi yasalar aracılığıyla meşrulaştırılıp yaygınlaştırılıyor.

Mahalle bekçiliği

Kadın-erkek eşitliğini tamamen ortadan kaldırmak üzere kollarını sıvayan iktidarın bu yöndeki tek pratiği arabuluculuk düzenlemesi değil. Müftülük nikâhının ardından hayata geçirilmeye hazırlanan bir diğer uygulama da mahalle bekçiliği.

Hedef tahtasına yerleştirilenler ise tabii ki "geceleri de sokakları da terk etmiyoruz" diye haykıran kadınlar. Mahalle mahalle, sokak sokak, ev ev gözetlenecek olan ise eteğimiz, şortumuz, kahkahamız, eve saat kaçta girdiğimiz, kimlerle buluştuğumuz. Yani kısaca yaşamlarımız.

Erkek toplumsal düzeni

Evlendirilip kocasına itaat etmesi öğütlenen, cefakâr kutsal anne rolüne büründürülen kadınların boşanmasını engellemek veya haklarını gasp ederek sessiz sedasız boşanmasını sağlamak gayesiyle hazırlanan aile arabuluculuğu düzenlemesi, mahallelere bekçi yerleştirilmesi fikriyatından bağımsız değil.

Yalnızca erkeklerin sosyalleşebileceği bir toplumsal düzen kurgusunun birbirini tamamlayan parçaları olan bu uygulamalar doğrudan kadınların yaşamlarına saldırıyor. Bu sebeple diyoruz ki "siz aramızı bulmayın, biz kendi yolumuzu çizeriz".

Ya Özgürlük Ya Özgürlük!

23-24 Aralık'ta gerçekleşen Mor Dayanışma Türkiye Kadın Konferansı ile önemli bir adım atıldı.

1. sayfadan devam

nefes alınmaz süreçler ördüler.

Bu saldırıları her gün daha da şiddetli hisseden kadınlar kürtaj eylemlilikleri ile başlayan süreçten sonra Gezi isyanında en önde yer aldılar. Bunun üzerine iktidar saldırılarını arttırdı.

Ancak isyanın, mücadelenin, kız kardeşliğin tadını alan kadınlar Özgecan isyanı, cinsel istismar yasası ve 8 Mart eylemlilikleri ile yeni bir süreci ilan ettiler. İşte tam da yepyeni bir isyana gebe olağanüstü ve tarihsel bir süreçte Mor Dayanışma, 23-24-25 Eylül 2016 tarihinde gerçekleştirdiği kadın kampında kuruluşunu ilan etti.

Mor Dayanışma; atölyelerden, evlerden, mutfaklardan, iş yerlerinden, mahallelerden, semtlerden farklılıkları ile bir araya gelen kadınlarla ev ev, kapı kapı dolaşarak, yerellerde deneyimler edindi, güç biriktirdi, kadınların öz örgütlülüğünü inşa edecek meclisler, bölgesel ağlar, çalışma grupları ve komitelerle örgütlülüğünün ayaklarını oluşturdu.

Dayanışma içine girdikçe kadınlar olarak güçlendiğimizi, bir araya geldikçe özgürlük taleplerinin yükseldiğini gördük. Kadınların özgürlük taleplerinin dayanışma ve örgütlülükle büyüdüğünü, yaşamın tüm hücrelerine nefes verdiğini gördük.

Kadın dayanışması

23-24 Aralık 2017 tarihinde "Ya Özgürlük Ya Özgürlük" şiarıyla İstanbul, Antakya, Mersin, İzmir, Adana, Antalya, Ankara, Denizli, Bursa, Diyarbakır, Aydın'dan tüm farklılıkları ve kültürel zenginlikleriyle bir araya gelen 200 kadının katılımıyla İstanbul'da gerçekleşen Mor Dayanışma Türkiye Kadın Konferansı ile kadın özgürlük mücadelesinde bir adım daha ileri atılmış oldu.

Erkek egemen zihniyetten, devletten, sermaye ve iktidardan kopuşarak kolektif kadın kurtuluş bilinci ve mücadelesini inşa edeceğimizi ve özgürlük talebinin ancak kadınların öz örgütlülüğü ile yeşereceğini bir kez daha ve daha gür bir sesle deklare etmiş olduk.

Kampüs Cadıları, Liseli Cadılar, Kadın Meclisleri, Barış Anneleri, Halkların Demokratik Partisi (HDP), Cumhuriyet Halk Partisi (CHP), Halkların Demokratik Kongresi, HDK, Halkevci Kadınlar, İlerici Kadınlar Meclisi, Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu(KCDP) , Emepli Kadınlar, TJA, Yeni Demokrat Kadın, Kadın Partisi, KHK Direnişçileri, Filmmor, Eğitim-sen, Feryal Saygılıgil, Ebru Pektaş, Hüda Kaya, Meltem Kolgazi, Fidan Ataselim, Besime Konca, Ayşe Berktay, Melek Özman, Hülya Gür Güntaş'ın katılımlarıyla, Filiz Kerestecioğlu, Nuriye Gülmen, Melda Onur, Sebahat Tuncel, Figen Yüksekdağ ve İsviçre, Arjantin, Almanya, Fransa'dan çeşitli kadın örgütlerinin selamlama mektupları ve videolarıyla, konferansın ilk gününde kurduğumuz mor kürsüde mücadele alanlarını ortaklaştırma ve kadın dayanışmasını yaşamın içerisinde somutlayacak yol ve yöntemleri hep birlikte konuştuk.

Kolektif bir irade

Kadın Konferansımızın ilk gününün verdiği coşku ve umutla; konferansımızın ikinci gününde 6 oturumda topladığımız gündem ve tartışma başlıklarıyla Mor Dayanışma mücadele manifestomuzu kolektif karar alma mekanizmalarımızla ortaklaştırdık.

Patriyarkal kapitalizm beden, emek politikaları, şiddet ve öz savunmadan, savaş ve militarizm, göç/göçmen ve mülteci kadınlar, kadınların bağımsızlık korkusu ve özgürlükten kaçış, tarih yapıcı kadınlar: geçmişten günümüze kadın özgürlük mücadelesi, ekoloji, LGBTİ, örgütlenme ve eylem hattı/ilkelerimiz önerge sunumları ve tartışmalarıyla perspektifimizi yeni dönemin görev ve sorumluluklarına uygun metotlar ve örgütlenme yöntemleriyle ele alıp, derinleştirdik, tartışmalarımızla zenginleştirdik.

Kazanacağız!

İsyanın ve öfkenin örgütleyicisi olarak, patriyarkal kapitalizme karşı evlerden, mahallelerden, atölyelerden, sokaklardan, mutfaklardan, fabrikalardan, iş yerlerinden çıkıp başkaldırıyor, özgürlüğe kanat çırpıyoruz, yaşamı ve özgürlüğü istiyoruz, kadın dayanışmasıyla kazanacağız!

Başka yolu yok, ya özgürlük ya özgürlük!

Şimdi kadınların isyanını örgütlülüğe, öfkesini iradeye dönüştürme vakti! Şimdi, yaşamı mora boyamak için Mor Dayanışma'da buluşma vakti!

Biyo-çeşitlilik krizi derinleşiyor

Altıncı kitlesel yok oluşun eşiğinde

Özellikle sermaye çağında, yani son 500 senedir ve onun özel bir dönemi olan sanayi devrimi sonrasında doğadaki yıkım ve tahribat bambaşka boyutlara ulaştı.

İpek YÜKSEK

Çokça dillendirilen iklim değişimi gezegen çapında yaşanan ekolojik krizin sadece bir yanı. Daha yavaş ve sessizce ilerleyen, fakat çok büyük tehdit oluşturan bir başka olgu, biyo-çeşitlilik kaybı, yani türlerin yok oluşu.

Çok net istatistik bilgileri olmasa da, araştırmalara göre son 40-50 yılda canlı türlerinin yüzde 40'ı kayboldu. Türlerin yüzde 75'i kaybolduğunda kitlesel yok oluştan bahsedebiliriz demektir.

Kitlesel yok oluşlar

Tarihteki en büyük yok oluş olan Permiyen yok oluşu 250 milyon yıl önce gerçekleşti. Volkanik patlamalar eşi benzeri görülmemiş bir sera etkisi yarattı. Denizdeki canlı türlerinin neredeyse yüzde 90'ı yok oldu.

Ordovisyen yok oluş bundan 445 milyon yıl önce gerçekleşen en büyük kitlesel yok oluşlardan biridir. Çoğunlukla deniz canlılarının oluşturduğu ordovisyen döneminde, gezegenin kimyasal dengesinin bozulması ve CO2 seviyesinin düşmesi sonucunda korkunç bir buzul çağı başlamıştı.

Kretase yok oluşu ise bundan 69 milyon yıl önce gerçekleşmiştir. En bilinen yok oluştur. Sebebi meteor olan, dinozorların yok olup yeryüzünde memeli türlerin hâkim olmasıyla sonuçlanan bir felaketti.

Antroposen mi kapitalosen mi?

Fark edildiği gibi bu yok oluşların hepsi doğal nedenlerle gerçekleşmiştir. Fakat bugün karşı karşıya kaldığımız 6. yok oluşun ana sebebi insan türü.

Bilim insanları arasında, Holosen çağın bitmiş olduğu ve artık Antroposen çağında (Anthropos = insan) yaşadığımız tartışılıyor. Buna göre gerçekleşmekte olan yok oluşun sebebi insandır, insan faaliyettir. Elbette, bilim insanları bu duruma sırf bir tane çözüm önerisini sunmuyor, ama sıkça duyulan bir öneri "dünya nüfusunun azaltılması" dır. Bu önerilere göre, mevcut üretim ve tüketim sisteminden çok, insanın ta kendisi ve insan sayısı krizin ana sebebini oluşturuyor.

Buna karşın kimi bilim insanları da antroposende değil, kapitalosende (Kapital = sermaye) yaşadığımızı söylüyor. Sonuç itibariyle, insan yaklaşık 200 bin senedir yer kürede dolaşıyor. Ve o 200 bin sene boyunca elbette çevreyi değiştirip zaman zaman büyük tahribatlara sebep olmuştur. Ama özellikle sermaye çağında, yani son 500 senedir ve onun özel bir dönemi olan sanayi devrimi sonrasında yıkım ve tahribat bambaşka boyutlara ulaştı.

Neler oluyor?

Biyo-çeşitlilik kaybının sebeplerine bakarsak: küresel ısınma, okyanusların asitleşmesi, ormansızlaşma, su kirliliği, toprağın zenginliğinin azalması, genel kirlilik öne çıkıyor. Bütün bunlar bugün sermaye hareketinden bağımsız değildir.

Şu andaki yok oluş tehdidi, tüm amfibi türlerinin (iki yaşamlılar, örneğin kurbağalar, solucansılar vb.) yüzde 41'ini ve tüm memelilerin yüzde 26'sını kapsıyor. 1500 yılından bu yana karada yaşayan 320'den fazla omurgalı hayvan yok oldu. Bu konuda en çarpıcı olgulardan beri eşsiz bir kedi türü olan aslanlar dünyasında ortaya çıktı. National Geographic'in verilerine göre 50 yıl önce Afrika'da yarım milyona yakın aslan yaşamaktaydı. Bugün ise 20.000 civarında kaldığı tahmin ediliyor.

Nehirden denize özgür Filistin!

Kudüs'te, Batı Şeria'da, Gazze'de ölüm ve tutuklanma ihtimaline karşı işgalcilerin karşısına çıkmaya cesaret eden gençler olduğu sürece, dünya gençliğinin, halkların kardeşliği ve özgürlüğü adına mücadelesi devam edecektir.

Utku ŞAHİN

Emperyalist saldırganlığın kirli elleri bir türlü temizlenmiyor. NATO projesiyle yıllardır fiilen işgal altında yaşayan Filistin halkına, yakın zamanda bir darbe daha vurulmak istendi. ABD tarafından Kudüs resmi olarak İsrail'in başkenti kabul edildi. Irak ve Suriye'de devam eden hegemonya mücadelesinden sonra hedef tahtasına yeniden Filistin koyuldu.

Peki, Filistin'e yönelik saldırganlık ve bunun karşısında 68'den bugüne yükselen gençlik mücadelesi nereye dayanıyor?

68 gençlik hareketleri

Tarihte biraz geriye gittiğimizde, ikinci emperyalist paylaşım savaşı sonrasında dünyanın, NATO ve karşısındaki sosyalist/halkçı rejimler arasında ikiye bölündüğünü, iki kutuplu dünya düzenini oluşturduğunu görürüz.

Bunun yanında Ho Chi Minh önderliğinde Vietnam'da ABD'ye karşı bağımsızlık savaşının kazanılması, Küba devriminin halklara verdiği moral, antiemperyalist, sömürge karşıtı duruşu giderek güçlendiriyordu.

68 gençlik hareketinin tohumları, tam da bu koşullarda filizlendi. 1960-70li yıllarda emperyalizme ve yerli işbirlikçilerine karşı "tam bağımsızlık ve demokrasi" talebi ile kampüslerin de dışına taşan, toplumsal bir muhalefet hareketi haline geldi. Elbette 68'lileri oluşturan ruh, anti-emperyalist mücadeleden ibaret değil, başkaca birçok nedene dayanıyor.

68 kuşağı ve Filistin direnişi

Türkiye 68 hareketinin karakterinde önemli etkiye sahip direnişlerden biri, Filistin halklarının kurtuluş mücadelesidir. Filistinliler, İsrail tarafından 1948 yılında başlatılan işgal dönemini "El Nakba" yani "Felaket" diye anar. Günümüze kadar süregelen savaş yüzünden mazlum Filistin halkı Siyonist rejimin işgali altında yaşamını sürdürüyor.

İşgal altında olan Filistin'de büyük kırılma, 1967'de "6 gün savaşlarını" kazanan İsrail'in işgal topraklarını genişletmesiyle yaşandı. Bu hamleyle birlikte aynı zamanda Filistin'de bağımsızlık arayışıyla ciddi direnişler gerçekleşti. Bu direniş, devrimci gençlik açısından bir işaret fişeği oldu.

Başta Deniz'ler olmak üzere, 68 kuşağına mensup yüzlerce devrimci genç, siyonizme ve emperyalizme karşı dayanışma amacıyla, hem fikirsel hem de fiziksel olarak Filistin direnişinin yanında oldular.

Türkiye'nin NATO yanlısı dış siyaset anlayışının aksine, 68'liler "dünya halklarının kardeşliği" şiarıyla, halkçı, devrimci mücadelelerin yanında dayanışmayı daima yükselttiler. Türkiye devrimci hareketinin öncü öznelerinin adımları, Filistin topraklarında gezindi.

6. Filoyu denize dökenler

Anti-emperyalizmin dışavurumu pratik eylemlerde de açığa çıkıyordu. Amerikan 6. Filo erlerinin Dolmabahçe'de denize dökülmesi ve ODTÜ'de "Vietnam kasabı" diye anılan Amerika Büyükelçisi Robert Commer'in arabasının yakılması, dönemin devrimci gençliğinin hem dinamizmini, hem de karakterini oluşturuyordu.

68'den bugüne üniversiteli gençlik kampüslerde, sokaklarda Filistin halklarının onurlu mücadelesini sahiplenmeye devam ediyor. Kudüs'te, Batı Şeria'da, Gazze'de ölüm ve tutuklanma ihtimaline karşı işgalcilerin karşısına çıkmaya cesaret eden gençler olduğu sürece, dünya gençliğinin, halkların kardeşliği ve özgürlüğü adına mücadelesi devam edecektir. O halde bir kez daha söyleyelim: "Nehirden denize, özgür Filistin!".

Sokrates'i aramak

Sokrates felsefesini, Platon-Xenophon diyalogları, Aristophanes'in komedyası ve Sokrates'e beyanından öğreniyoruz.

Özgür UMUT

Sokrates, sözün uçup yazının kaldığı tarihe karşı ayakları üzerinde durmaya çalışan sayılı isimlerden. Pek çoğunun bildiği üzere bir filozof olarak Sokrates'in geride bıraktığı herhangi yazılı bir eser mevcut değil. Dolayısıyla felsefe tarihçileri gerçek Sokrates'i, ikincil kaynaklara dayanarak inşa etmek mecburiyetinde kalıyor.

Sokratik problem

Bugünlerde gerçekten yaşamış olduğuna dair pek şüphe kalmayan Sophroniscus oğlu Sokrates, tarihte düşünce suçu sebebiyle idama mahkûm edilmiş ilk insan. Şüphesiz "insanlığının" yanı sıra bir filozof olarak kimliği pek tartışmalı. Sokratik literatürde gerçekten yaşamış olan bu Sokrates'i ifade etmek için "tarihsel Sokrates" kavramı kullanılmakta; bunun karşısında çeşitli yazarlardan dinlediğimiz Sokrates'i ifade etmek için de "hayali Sokrates" kavramını kullanabiliriz.

Sokrates'in felsefesini temel olarak dört kaynaktan öğreniyoruz: Platon ve Xenophon diyalogları, Aristophanes'in "Bulutlar" komedyası ve Aristoteles'in Sokrates'e ilişkin beyanı. Ancak literatürdeki "Sokratik problem"in ortaya çıkış nedeni, tam da bu kaynaklardaki Sokrates portrelerinin uyuşmazlığından meydana geliyor.

Schleiermacher'in Sokrates'i

Louis-André Dorion, tarihsel Sokrates yaratımlarının 19. yüzyıla kadar Xenophon diyaloglarının ağırlıklı kullanımı üzerinden ilerlediğini söyler. Bir dönüm noktası olarak ise Schleiermacher'in 1815 tarihli çalışmasını gösterir. Schleiermacher, iki temel eleştiri üzerinden Xenophon'un Sokrates'inin tarihsel Sokrates olamayacağını öne sürer. Bu eleştirilerden birisi, Xenophon'un siyasetçi ve asker kimliğine dayanır. Diğeri ise idamının haksızlığını vurgulamak için Sokrates'in daha "uyumlu" resmedilmesi üzerinedir.

Platon'un Sokrates'i

Platonik diyaloglar temel alınarak yaratılan tarihsel Sokrates'e dair saptanabilir üç temel yaklaşım ortaya çıkar. Birincisi, Burnett ve Taylor'ın öncüsü oldukları, Platon'un tüm diyaloglarında tarihsel Sokrates'i dinliyor olduğumuzu iddia eden yaklaşım. İkincisi, Platonik diyalogları erken-orta-geç dönemler içerisinde inceleyen ve tarihsel Sokrates'in yalnızca erken dönem diyaloglarında bulunabileceğini ileri süren yaklaşım. Üçüncüsü ise, C. Kahn'ın öne sürdüğü, yalnızca "Sokrates'in Savunması"nda tarihsel Sokrates'i görebilecek olduğumuzu iddia eden yaklaşım.

Jöel ve Logoi Sokratikoi

Dorion'un Sokratik problemin tarihinde en önemli bulduğu nokta ise Jöel'in Sokrates literatürünün kurgusal yanına dikkat çekmesidir. Diogenes Laertius'tan aktarıldığı üzere Sokrates'i içeren diyaloglar, Phaedo, Euclid, Glaucon gibi birçok diğer öğrencisi tarafından da yazılmıştır. Jöel, bu gibi diyalogların "logos sokratikos" edebi janrına tabi olduğunu savunur. Bu janrın amacı Sokrates'i kelime kelime aktarmaktansa, söylediklerinin özünü kabaca verip, bağlam ve içeriği belirli sınırda özgürce kurgulamaktır. Bu sebeptendir ki geçmişte Sokrates'i bulmaya çalışan herhangi bir çalışmaya rastlamayız. Sonuç, aslında elimizdeki kaynaklardan, ne kadar uğraşılırsa uğraşılsın, tarihsel Sokrates'i doğurtamayacağımız. Bu çabanın kendisi, Dorion'a kalırsa, Sokratizmin ne olduğuna dair anlayışımızı güçlendirmek üzerine olmalıdır.

Zamanın göreliliğinin devrimci hareket için anlamı

Kaos devrimcisinin zamanı

Bazen günlerimiz çok uzunmuş gibi gelirken bazen haftaların nasıl geçtiğini fark etmeyiz. Bu durum gün içerisinde ne kadar çok olayla ilgilendiğimiz veya ne kadar hareket ettiğimiz ile ilgilidir.

Mithatcan TÜRETKEN

Kaosun kendine özgü düzenini kavramak yerine onun bir çıkmaz, bir son, karanlık bir karadelik olarak gören siyasal bakış devrimci değil ancak pasifisttir. Kaldı ki günümüzde böyle süreçlerin fırsatlarını değerlendirebilen halkçı güçlerin nasıl filizlenip geliştiği ortadadır. Her yeni, kendi doğumunu tamamlamadan önce mutlaka kaotiktir. Ayrıca farklı boyutlarda seyreder şekilde kaos kalıcıdır. Bu çerçevede algılarımızı yeniden gözden geçirmek, yeni bir bakış açısı kazanmak çözmemiz gereken önemli sorunlarımızdandır.

Algılamaya dönük düşüncemizi-eylemimizi belirleyici seviyede etkileyen zaman kavramı, üzerine düşünmeye değer bir konudur. Devrimci planlama ve başarı noktasında zamanın ne derece değerli olduğu konusuna gelmeden, bu kavramın zihnimizde yer ettiği genel sezginin dışına çıkmaya çalışalım.

Zamanın göreliliği

Tarih boyunca sürekli merak edilen, araştırmalara konu olan bu kavramı gizemli hale getirmeden Einstein'ın görelilik kuramına kısaca bakacak olursak; farklı hızlarda hareket eden cisimlerin zaman akış diyagramlarının birbirine benzemediğini görürüz. Bu konuda çokça duyulmuş ikizler paradoksunda; biri yeryüzünde diğeri ışık hızında hareket eden ikiz kardeşlerin olduğu kabul edilir. Işık hızında hareket eden kardeş kendisine göre birkaç ay geçtikten sonra dünyaya döndüğünde kardeşini yaşlanmış bulacaktır. Sonuç olarak ışık hızında hareket eden cisim için zaman daha yavaş akmaktadır denilir. Günümüzde henüz cisimler ışık hızına ulaştırılamadığı için Albert Einstein'ın bu kuramları hala tartışılmaktadır.

Böylelikle farklı boyutlarda seyreden zamanlar geçmişin, geleceğin ve şimdinin birden gerçek olabileceğini işaret etmiş oluyor. Dolayısı ile zamanın tek başına-sabit algılanamayacağı, mekan ve hız ile birlikte kavranması gerektiği açıktır.

Sezgisel bir yanılgı

Özel görelilik kuramının bu tartışmaları ve burada anlatarak bitiremeyeceğimiz düşünceleri üzerinden zamanın; insan beyninin sezgisel aldanışlarından oluştuğu fikri kabul görmektedir. Günlük yaşantımızda bu durum ile çokça karşılaşırız. Bazen günlerimiz çok uzunmuş gibi gelirken bazen haftaların nasıl geçtiğini fark etmeyiz. Bu durum gün içerisinde ne kadar çok olayla ilgilendiğimiz veya ne kadar hareket ettiğimiz ile ilgilidir.

Kapitalizm günlük yaşamın içerisine o kadar çok çelişki yerleştirdi ki düğüm noktasına dönüşmüş coğrafyalar artık aynı zamanları yaşıyor olamaz. ABD, Rusya, Almanya gibi devletlerin Ortadoğu'da yürütmek için uğraştıkları politikalar veya yönelimler için tanımlı zaman ile savaşın ortasında yaşamaya çalışan halklar için zaman aynı mıdır? Bu durumda tarih yapıcıların şimdisi bizim geleceğimize denk gelmez mi?

Zaman ile baş etme

İşte hepimizi sarsacak düzeyde etkileyen kaotik atmosferimiz varlığını, toplumsal hareketliliğin geçmişle kıyaslanamayacak düzeyde hızlanmasına borçlu. Henüz 'ışık hızına' ulaşmış diyemeyeceğimiz olaylar bu seviyede bile bireyleri, örgütleri, devletleri ve sermayeyi sarsıyor.

Birden fazla gücün aynı anda belirleyici olmak için çabaladığı, çok küçük gibi görünen verilerin devasa sonuçlar doğurduğu, baş döndüren hızda ilerleyen böyle bir ortamda egemenler zamanı giderek yavaşlatıyorlar. Onlar için sıradan olan zaman ölçütü bizim için takip edilmesi güç geliyor ise henüz zaman ile baş etmeyi algılayamadık demektir.

Wassily Kandinsky "Composition V11", 1913

Devrimciliğin büyüsü

Örgütsel asabiyet, ortak çıkarları yani kitlelerin çıkarlarını hayata geçirmek için bir araya gelmiş bireylerin birbirine güç vererek sonuç alması, zafer kazanmasıdır. Asabiyet, içinde moral, güven ve neşeyle birlikte, gerilimi de barındırır.

Pelin KAHİLOĞULLARI

Sistem, bütün gücüyle insanın kendini inşa edebilme potansiyelini yok etmeye çalışır ki istediği şekli verdiği insanlar üzerinden kendi hükmünü rahatça yürütebilsin.

Devrimci kadro açısından bu süreç çok hızlı, çok karmaşık ve çok zengin bir biçimde yaşanır. Doğayla, toplumsal güçlerle ve insanlarla kurulan ilişkide, kadro/devrimci militan, yeni güçlenme ve zenginleşme fırsatları keşfeder.

Bu var oluş, kendisi olabileceği bir iç yapısallıkla yüklüdür. Kaderi, güçlenmek ya da çözülmek kesinliğiyle yapılandırılmıştır. Dolayısıyla, böylesi bir var oluşun içinde kurulacak ilişki, gergin ve risklidir, kendisiyle oynayanı yakacak kıvamdadır.

Devrimci alan, sistemin dışında, onun değer yargılarından kopuşabildiği oranda kendisi olabilir. Orada, bireyler kendi güçlenme potansiyellerini bütünüyle açığa çıkarabilme ve sonuna dek geliştirebilme imkânını bulurlar. Ama söz konusu imkân, aynı zamanda kolektiviteyi güçlendirerek hayata geçebilir; birey, kendisini güçlendirip zenginleştirebilmek için herkesi de güçlendirip zenginleştirir.

Devrimci alan, onun ruhunun bir öğesi olan özel bir asabiyetle sisteme rağmen kendisini var eder ve kendi içindeki militanlara böylesi "büyülü " işler yaptırabilir!

Asabiyet

Asabiyet kavramı, göçebe toplumlarda kabilenin dıştan gelecek tehlikelere karşı uyanık olması ve klan bireyleri arasındaki dayanışma anlamında kullanılır.

Kolektif aksiyon-kolektif hareket enerjisi manasına da gelen asabiyet, amaçlanan ortak çıkarların yerine getirilmesinden beslenir. Asabiyetin doğru yerden kurulması ve doğru şekilde aktarılması önemlidir.

Örgütsel asabiyet, ortak çıkarları yani kitlelerin çıkarlarını hayata geçirmek için bir araya gelmiş bireylerin birbirine güç vererek sonuç alması, zafer kazanmasıdır. Asabiyet, içinde moral, güven ve neşeyle birlikte, gerilimi de barındırır.

Örgütsel asabiyet, tek tek kadroların kişiliklerinden ya da güncel gerilimlerden doğru belirlenmez.

Örgütsel asabiyetin yönünü, toplumsal güçlerin ihtiyaçlarına verilen cevabın gücü, yani sisteme karşı kazanılan mevziler tayin eder. Yeni mevzileri kazanma, asabiyetin kalitesini yükseltir, yeni hareket ve enerji dinamikleri kazandırır, bu durum da yeni mevzilere doğru eskisinden daha hızlı ve daha zengin açılımların zemini olur.

Asabiyet, bir süreçtir, pratik zaferlerle beslenirse oluşur, beslenebildiği sürece ve oranda güçlenir; beslenmezse körelir ve çözülmenin önünü açar.

Gerilimin normalleşmesi gerekliliği

Asabiyet ve gerilim aynı manaya gelmez.

Gerilim, bir hedefe doğru yol alırken karşılaşılan engellerin yarattığı duygusal kaygı halidir. Gerilimli halde, çoğunlukla esas belirleyici olan dışarıdaki engellerle karşılaşmaktan çok kadronun içindeki engellerdir. Bu tarz, çoğunlukla olaylara doğru bakamamaya ve doğru ilişki kuramamaya neden olan negatif gerilimdir.

Gerilimin yükselmesi, kişiyi zaaflarla uzlaşmaya denge kurmaya götürür. Ne yapıldığından çok durmadan işin hangi koşullarda yapıldığını öne çıkarmak ve bu koşulların zorluğunun üstünde tepinmek negatif gerilimi öne çıkarır.

Kendi zorluğuyla çapı ve ağırlığı artan oranda, her iş, sorunlarla yüklüdür ve her sorun içinde kendine içkin gerilimler ve çatışmalar barındırır.

Gerilim, pozitif bir kimlik kazanmalıdır. Yani, başarmak için sorunları çözerek işe yüklenmenin öne çıkması, sürecin kaçınılmaz ürünü olan gerilimin normalleşmesi gerekir. Aksi takdirde, aslında sorunları çözdüğü oranda güçlenecek olan kadro, işin zorluğunun ya da engellerin gücünün çok üstünde bir baskı hissederek, yaşadığı negatif gerilim tarafından sıkıştırılır, paniğe sürüklenebilir.

Gerginlik taşıyabilme kapasitesini arttırma

Gerilimle başa çıkmak ve onu pozitif yöne evriltmek için alışılanın dışında bir bakış ve kavrayışa ihtiyaç vardır.

Komplike-çok yönlü bir yapabilirlik noktasında kendini yetiştirme ve bunu kalıcı bir sürece çevirerek çok yönlü yetkinleşme, yaşanılan her tıkanıklıktan çıkış yolunu bulabilme becerisini geliştirecektir.

Özellikle günümüzde, artan yabancılaşma ve kendini var edememe sorunu bireyleri çevrelemiş durumdadır. Rekabet, güvensizlik, sevgisizlik çemberini kırmak için yola çıkan devrimci kadrolar, soğukkanlı ve güçlü bir duruşa sahip olmak zorunda. Ancak böylesi bir duruşla yeni güç dinamiklerini açığa çıkarır ve yaşanması kaçınılmaz olan gerilimleri pozitif, üretici yönde kullanabilirler.

toplumsal özgürlük

Sahibi ve Sorumlu Yazışleri Müdürü: Mert Can Hepgoncalı
Adres: Hüseyinağa Mah. İstiklal Cad. Balo Sok. No: 29/3 Beyoğlu
Baskı: İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim Cad. İhlas Plaza, No: 11A/41 Yenibosna/Bahçelievler, İstanbul Tel: 0212 454 30 00